

V tomto čísle:

Mestskí poslanci rokovali na svojom 4. zasadnutí
Strana 2

Aktivisti splavovali rieku Hron
Strana 3

Ekokemp je o krok bližšie k realizácii
Strana 4

Ihriská na území mesta sú v dobrom stave
Strana 5

Gymnazisti čistili brehy v akcii "Gruntovačka"
Strana 5

Mesto vníma zhoršujúcu sa situáciu s neprispôsobivými občanmi

Sťažnosti na ich správanie sa hromadia, radnica to rieši viacerými opatreniami

Ničenie mestského majetku, obťažovanie ľudí na verejnosti, posedávanie či ležanie na nevhodných miestach, rôzne druhy incidentov, vulgárne či agresívne prejavy - to je len niekoľko z priestupkov, ku ktorým pravidelne dochádza v určitých lokalitách. Neprispôsobivých občanov v centre pribúda, mestská polícia sa snaží vykonávať preventívne opatrenia, posilnila už hliadky v teréne, v problémových častiach dokonca na pomoc prizvali aj SBS službu.

Poškodzovanie mestského majetku

Lokalita, kde pravidelne dochádza k poškodzovaniu mestského majetku, sa nachádza v okolí Základnej školy na Ul. Dr. Janského 2. Dôvodom je pohyb a zhromažďovanie ľudí, ktorí bývajú v bývalom internáte, v Jadrane či v budove bývalého Hronstavu. Ich správanie dlhodobo nevnímali ako slušné rodičia, žiaci či predstavitelia školy. Pôvodne tam pomáhali členovia Miestnej občianskej a preventívnej služby v Žiari nad Hronom I (MOaPS). Riaditeľka ZŠ Oľga Berkešová uvádza: „Oslovila som primátora mesta Petra Antala so žiadosťou o podporu pri zabezpečení poriadku a ochrany majetku v okolí našej školy. Situácia sa vďaka tomuto zásahu viditeľne zlepšuje a prestali sme nachádzať poškodené oplotenie, nahádzané odpady v okolí školy, postupne ustupujú problémy s neprispôsobivými občanmi. Aktuálne pozitívne vnímame, že vďaka týmto opatreniam sa neprispôsobiví občania prestali pohybovať v tesnej blízkosti našej školy, napriek tomu, že naozaj vidíme ich zvýšenú prítomnosť v meste. Akonáhle sa niečo také deje, okamžite kontaktujeme políciu v snahe maximálne zabezpečiť bezpečné prostredie pre žiakov, zamestnancov a priateľov našej školy.“

Nárast ľudí problematického správania vníma aj náčelník Mestskej polície v Žiari nad Hronom Róbert Šiška: „Vnímame to, že v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi je situácia horšia. Ide najmä o poškodzovanie verejného aj súkromného majetku, hrubé správanie - vulgarizmy a pokrikovanie, požívanie alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach, vzbudzovanie verejného pohoršenia, znečisťovanie verejných

priestranstiev, obťažovanie okoloidúcich ľudí na verejnosti, posedávanie či ležanie na nevhodných miestach ako sú trávnaté plochy, výklenky, sochy, vchody do bytových domov, rušenie nočného kludu krikom či hudbou. My sa snažíme zabezpečiť najmä situačnú prevenciu nasadením síl a prostriedkov v rizikových lokalitách mesta. Žiaľ, musím skonštatovať, že sa nemôžeme spoliehať ani na štát. Denne máme niekoľko oznamov, keď nás o pomoc, resp. súčinnosť, žiada štátna polícia. Riešime tak aj oznámenia a podnety občanov smerované na štátnu políciu. Veľmi dobre si uvedomujeme, že to nie je ich chyba a že v konečnom dôsledku máme rovnaké ciele - vytvárať bezpečné prostredie pre život našich obyvateľov. Sme preto v plnej miere súčinní pri riešení nárastu kriminality a priestupkov.“

Posilnili hliadky mestskej polície a pomáha aj SBS

V danej lokalite, v okolí ZŠ „Jednotka“, sa preto mesto rozhodlo, že posilní hliadky mestskej polície a dokonca nasadí aj SBS službu. Primátor Žiaru nad Hronom Peter Antal si myslí, že to vytypovaným miestam pomôže: „Žiaľ, v rámci mesta vnímame veľký problém v okolí bývalého internátu, v okolí Jadranov a základnej školy. Skutočne tam dochádza k rôznym incidentom od osôb, ktoré bývajú v týchto objektoch, ktorí sa niekedy nevedia vmestiť do kože. Zabezpečili sme tam súkromnú SBS, v rámci našich možností sme posilnili hliadky mestskej polície, aby dohliadali na majetok mesta a nový športový areál. Tieto opatrenia sme prijali najmä z dôvodu, aby nedochádzalo k ničeniu majetku, aby neboli

ohrozené deti a ich rodičia, aby sa populudní nebáli vyjsť von z budovy. Budeme to prehodnocovať z mesiaca na mesiac a kým to bude potrebné, dovtedy tam SBS službu budeme držať. Reakcia je zatiaľ veľmi pozitívna, situácia je omnoho lepšia.“ Mestskí policajti sú v spomínanej lokalite nasadzovaní podľa potreby. Vysvetľuje ich náčelník, Róbert Šiška: „Druhú hliadku sme nasadili v rámci nadčasov, v teréne sú niekoľkokrát do týždňa, prechádzajú si tento priestor, snažia sa pôsobiť preventívne, všimajú si tzv. „kindergangy“, ktoré robia nátlakové akcie, šikanujú, vydierajú, vymáhajú peniaze najmä od školákov, snažíme sa tomu predchádzať. Chceme využívať aj technické prostriedky, máme tam umiestnenú kameru. Zvažujeme, že ďalšiu kameru osadíme tak, aby sme mohli monitorovať priestor pred Súkromnou strednou odbornou školou technickou a trávnatú plochu pred ňou, kde dochádza k zhromažďovaniu mladých ľudí, aby sme to mali lepšie zmonitorované.“ Rodičia a žiaci sa po zavedení týchto opatrení do praxe cítia oveľa bezpečnejšie, hovorí riaditeľka ZŠ Oľga Berkešová: „Situácia sa zmenila, odkedy sa v okolí našej školy pohybuje viac mužov zákona. Od začiatku septembra k nám pravidelne chodí hliadka mestskej polície, od konca septembra je u nás zabezpečená SBS služba, počas pracovných dní je to od 12:30 hod. do 19:00 hod., cez víkendy je to od 10:00 do 18:00 hod.. Poškodený plot sme opravili a dúfame, že pokoj, ktorý momentálne máme, tu aj zostane.“

Stav mestskej polície je mierne poddimenzovaný

V Žiari nad Hronom aktuálne pôsobia 21 mestských policajtov, vrátane náčelníka. Dvaja mestskí policajti avizovali, že od januára chcú odísť do dôchodku. Róbert Šiška ďalej uvádza, že by boli radi, ak by mohli začiatkom budúceho roka prijať troch budúcich kolegov. Podľa neho majú o prácu záujem aj uchádzači zo širšieho okolia: „Zaujímavosťou máme dosť, dokonca máme žiadosti aj z okolitých miest ako Handlová, Zvolen či Banská Bystrica. Snažíme sa ich aj motivovať, mňa záujem teší, len musíme prihliadať aj na to, aby to človek zvládol po psychickej aj fyzickej stránke, je to náročná práca a nie je pre každého. Perspektívne teda hľadáme ľudí, ktorí už majú s touto

prácou skúsenosti, chcú robiť mestského policajta a vnímajú to ako poslanie. Ak máme v našom meste zabezpečiť nepretržitý výkon 24/7 prihliadajúc aj na dovolenky či PN-ky, musíme posilniť svoje rady.“ Problematické je podľa náčelníka najmä letné obdobie, kedy si prirodzene zamestnanci berú dovolenky a práve v tomto období sú najviac potrební v teréne, napríklad na riešenie nepríjemných situácií a priestupkov s bezdomovcami.

Ihrisko v blízkosti Kortíny

V meste sa objavili kritické hlasy, ktoré tvrdia, že na Oddychovej zóne Hviezdoska sa vo veľkej miere hrajú deti z marginalizovanej skupiny, niektorým prekáža hluk a vulgárne vyjadrovanie. Mesto to vníma dlhodobo. Mestskí poslanci to deklarovali aj na poslednom rokovaní zastupiteľstva, keď schválili zámer bezodplatnej zámeny pozemkov s rímskokatolíckou cirkvou. Ide o pozemok par. č. CKN 3 vo vlastníctve Mesta Žiar nad Hronom v okolí Farského kostola Sedembolestnej Panny Márie a pozemok par. č. CKN 295/2 vo vlastníctve cirkvi,

farnosť Žiar nad Hronom, ktorý sa nachádza v lokalite Kortína na ul. Hutníkov. Mesto Žiar nad Hronom zámenou získa pozemok slúžiaci na verejnoprospešné účely pre komunitnú činnosť. Spresňuje Peter Antal: „Dlhodobu sme sa zaoberali myšlienkou, kde by sme mohli urobiť akoby malé detské ihrisko pre deti žijúce na Kortíne. Mali sme problém s pozemkami, teraz sme sa posledným rokovaním MsZ rozhodli o tom, že mesto zamestná pozemky, ktoré vlastní v blízkosti kostola s pozemkami, ktoré sú na Kortíne a vlastní ich rímskokatolícka cirkev. Keď ich budeme mať vo vlastníctve, budeme sa snažiť získať finančné prostriedky a to buď cez splnomocnenca vlády pre rómske komunity alebo z iných zdrojov. Použili by sme ich potom na osadenie rôznych herných prvkov. Pozemok je čiastočne rovinatý, splanňuje sa, ide o jediné miesto, kde by mohlo provizórne ihrisko vyrásť.“ Podľa primátorových slov by sa menším ihriskom na Kortíne mohli zaoberať v budúcom roku.

(mdeb)
Foto: Peter Vörös
a Marina Debnárová

Mestskí poslanci rokovali na štvrtom zasadnutí, odsúhlasili zvýšenie niektorých dotácií

Dotácie pre Technické služby spol. s r. o. na rekreačné a športové zariadenia mesta či dotácia pre futbalový klub FK Pohronie, rozsiahly materiál venujúci sa majetko-právnym vzťahom, ale aj vyradenie budovy Mestského kultúrneho centra v Žiari nad Hronom zo Zoznamu pamätihodností mesta. To je len zlomok tém, ktorým sa venovali mestskí poslanci v Žiari nad Hronom na ostatnom rokovaní mestského zastupiteľstva, ktoré sa konalo v stredu, 24.9.2025. Na štvrtom riadnom rokovaní v tomto roku sa zúčastnilo 16 poslancov.

IV. zmena rozpočtu priniesla finančné injekcie pre športoviská

Žiarski poslanci schválili IV. zmenu rozpočtu. Potreba jeho úpravy bola nevyhnutná z dôvodu zabezpečenia finančného krytia vybraných bežných a kapitálových výdavkov, ktoré vyplývajú z aktuálnych požiadaviek, ako aj z výsledkov verejného obstarávania. Vysvetľuje Martin Sebechlebský, vedúci odboru ekonomiky a financovania: „Čo do objemu, najvýznamnejšou zmenou v bežnom rozpočte bolo zvýšenie dotácie na športoviská vo výške 145-tisíc eur. Aby sme športoviská nemuseli zatvoriť, je potrebné ich dofinancovať z rozpočtu mesta a zvýšiť výšku pôvodnej dotácie. Konkrétne ide o dotácie na krytý plavárň a zimný štadión.“

Mestským zastupiteľstvom prešlo aj ďalšie uznesenie o doplnení účelu dotácie. To umožní, aby finančné prostriedky vyčlenené na dotáciu pre futbalový štadión a plážové kúpalisko, v prípade ich nedočerpania, mohli byť použité aj na osobné a prevádzkové výdavky zimného štadióna a krytej plavárne, ktoré sú z pohľadu prevádzkovania najviac finančne náročné, čím sa zabezpečia dodatočné dotačné zdroje na fungovanie a prevádzku oboch zariadení v roku 2025. V rámci podprogramu mestských objektov sa zvýšia výdavky o 32-tisíc eur z dôvodu nárastu nákladov na energiu a bežnú údržbu. Zvýšenú dotáciu z bežného rozpočtu mesta dostane na základe ich žiadosti aj futbalový klub FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Žďaňa, a. s., pomocou ktorej vykrýje výpadky z príjmov vo výške 30-tisíc eur.

Bežné výdavky bude radnica kryť tým, že vlni mesto prefinancovalo z vlastných zdrojov viaceré projektové veci a v tomto roku peniaze dostane naspäť, s čím v pôvodnom návrhu rozpočtu nerátalo. Finančné krytie navrhovaných zmien, teda navrhované zvýšenie bežných výdavkov, bude zabezpečené aj presunom bežných výdavkov z podprogramu Dlhová služba vo výške 25 000 eur z dôvodu zníženia úrokových sadzieb z prijatých úverov a zvýšením bežných nedaňových príjmov o 182 000 eur.

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie aj informáciu o plnení rozpočtu mesta k 30.6. 2025. Mesto dosiahlo za druhý štvrtrok prebytok vo výške 1 263 198 eur, ktorý posilňuje stabilitu bežného hospodárenia. V porovnaní s rokom 2024 ide o nižší prebytok o 84 242 eur. Dôvodom je prenesenie časti konsolidácie na samosprávy a dôsledky vyplývajúce z konsolidácie sa podieľali na znížení príjmu z tzv. podielových daní.

Kapitálový rozpočet je k 30.06. prebytkový vo výške 30 847 eur, finančné operácie sumárne skončili prebytkom 800 589 eur. Po vylúčení finančných operácií je prebytok hospodárenia mesta 1 294 045 eur, čo predstavuje pozitívny výsledok oproti schválenému schodku.

Mestskí poslanci schválili zvýšenie finančných prostriedkov aj na ďalšie projekty

Súčastou aktuálneho prerozdelenia financií boli aj zmeny v kapitálovom rozpočte. Ako ďalej pokračuje Martin Sebechlebský, ide o podprogramy verejná zeleň, miestne komunikácie, riadenie projektov a investičné akcie: „Kapitálové výdavky sú kryté z príjmov z predaja pozemkov zvýšením kapitálových nedaňových príjmov o 418 000 eur. Keď to rozmeníme na drobné, v rámci verejnej zelene pôjde o zvýšenie výdavkov o 21 600 eur na spracovanie zmien v územno-plánovacej dokumentácii na základe požiadaviek a prijatých platieb od fyzických a právnických osôb, v rámci podprogramu miestne komunikácie sa zvýšia výdavky o 150 000 eur na dofinancovanie vybudovania spevnených plôch, parkovísk, v súlade s výsledkami verejného obstarávania (týka sa to parkoviska pri plavárni a spevnenej plochy pri bývalom dome pionierov). Taktiež sa zvýšia výdavky o 200 000 eur, z toho 100 000 eur na projekt vodozádržných opatrení na mestských objektoch a 100 000 eur ako rezerva na spolufinancovanie projektu EKOKEMP Šášov.“

Mestské zastupiteľstvo rozhodlo aj o vyňatí budovy zo Zoznamu pamätihodností

Mesto Žiar nad Hronom pripravuje projekt komplexnej rekonštrukcie objektu Mestského kultúrneho centra (MsKC) so zameraním na zníženie energetickej náročnosti budovy. Projektová dokumentácia počíta s využitím moderných stavebných technológií, kvalitných tepelnoizolačných materiálov a súčasných technologických postupov, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie požadovaných úspor energií a prevádzkovej efektívnosti v čo najvyššej miere.

Realizácia navrhovaných opatrení však bude mať za následok zásadné zmeny

vo vonkajšom vzhľade objektu. Tieto zmeny sa budú týkať najmä zmeny fasádnych plášťov a povrchových úprav a výmeny okien a dverí. Uvedené zásahy spôsobia, že budova MsKC prestane spĺňať atribúty pamätihodnosti v zmysle platných kritérií, keďže jej pôvodná architektonická podoba bude výrazne transformovaná. Nakoľko MsKC plní predovšetkým funkciu verejnej inštitúcie a jeho každodenná prevádzka je spojená s vysokými nákladmi na energiu, je v záujme mesta uprednostniť riešenie vedúce k dlhodobej hospodárnosti a udržateľnosti. Z vyššie uvedených dôvodov mestskí poslanci rozhodli o vyradení tejto budovy zo Zoznamu pamätihodností mesta.

Zoznam pamätihodností mesta Žiar nad Hronom bol schválený ešte v roku 2015. V minulom období bola do tohto zoznamu zapísaná aj budova Mestského kultúrneho centra v Žiari nad Hronom z dôvodu jej unikátnej architektonickej a urbanistickej hodnoty v kontexte vývoja mesta. V súčasnosti je objekt hlavným priestorom pre kultúrne a spoločenské podujatia v meste a zároveň významným verejným objektom so značnou prevádzkovou náročnosťou.

Majetkovoprávne vzťahy boli tiež témou rokovania

Rozsiahly materiál sa týkal aj rôznych kúpnych a predajných zmlúv. Zaujímavosťou je, že v budúcnosti mesto bude môcť rozšíriť mestský cintorín. Poslanci totiž schválili kúpu ornej pôdy v katastrálnom území Žiaru nad Hronom za účelom budúceho rozšírenia cintorína. Pozemok sa nachádza v extraviláne mesta, v bezprostrednej blízkosti novej časti cintorína. Ponuka od spoločnosti Slovak Estate s.r.o. na odkúpenie nehnuteľnosti pozemku par. č. CKN 2980 o celkovej výmere 989 metrov štvorcových prišla v polovici júla. Pozemok mala v ponuke predaja už dlhšie, ale v cene 9 000 eur. Po znížení ceny bola mestom vyžiadaná ponuka. Dopĺňame informáciu, že ešte v roku 2022 mesto realizovalo odkúpenie podielov z pozemku pod parkoviskom a Domom smútku v znaleckej cene 8,85 eur za meter štvorcový.

Ekokemp Šášovské Podhradie

Mestskí poslanci tiež schválili spolufinancovanie projektu „Ekokemp Šášovské Podhradie“.

Fond na podporu cestovného ruchu totiž vyhlásil výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie príspevku na podporu udržateľného a konkurencieschopného cestovného ruchu a kúpeľníctva v jednotlivých regiónoch. Mestské zastupiteľstvo schválilo predloženie žiadosti o poskytnutie príspevku v rámci spomínanej výzvy, zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia finančných prostriedkov z Fondu na podporu cestovného ruchu, zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške minimálne 10% z celkovej sumy oprávnených výdavkov projektu (965 897,50 eur), a taktiež zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov projektu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom. Téma sa venujeme v článku na strane 4.

MsZ sa zaoberalo aj dvoma žiadosťami firmy REALINVEST SK

Mestskí poslanci ďalej schválili odpustenie zmluvnej pokuty spoločnosti REALINVEST SK s.r.o. (žiadateľ), ktorá má v pláne v Žiari nad Hronom postaviť nové byty. Mestu doručil žiadateľ žiadosť v septembri tohto roka. Tento nárok vznikol v súvislosti s kúpnu zmluvou, predmetom ktorej bol odplatný prevod pozemku CKN 1149/241 v k. ú. Žiar nad Hronom vo vlastníctve Mesta Žiar nad Hronom na žiadateľa za kúpnu cenu 444 000 eur. Žiadateľ sa okrem úhrady kúpnej ceny zaviazal na pozemku realizovať výstavbu bytového domu. V dôvodovej správe k predkladanejmu materiálu sa píše, že projekt bol po uzatvorení zmluvy vyhodnotený ako nerentabilný a ekonomicky nerealizovateľný, žiadateľ neuhradil dohodnutú kúpnu cenu. Mesto následne odstúpilo od kúpnej zmluvy, uplatnilo si nárok na zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Žiadateľ zároveň argumentoval, že mestu nevznikla žiadna škoda, nakoľko vlastnícke právo k pozemku nebolo nijako obmedzené ani ohrozené. Navyše, v prospech mesta prepadla zábezpeka vo výške 10 000 eur, ktorá sa po odstúpení od zmluvy transformovala na zmluvnú pokutu, čo možno považovať za dostatočnú sankciu. Vysvetľuje primátor Peter Antal: „Zmluvná pokuta bola za to, že žiadateľ nezaplatil kúpnu cenu. My sme odstúpili od kúpnej zmluvy, nechali

sme si zmluvnú pokutu, to jest zábezpeku vo výške 10 000 eur, ktorá sa inak má vracat, a ten rozdiel zmluvnej pokuty, keďže bola vo výške 0,1 percento, sa odpúšťa, keďže mesto neprišlo o nič. Nepovažovali sme za správne pokutu uplatňovať vo vzťahu k podnikateľom, ktorým to len vyháňa peniaze z vrecka a mestu zostalo z tohto ako keby nerealizovateľného obchodu 10 000 eur.“

Žiarski poslanci zároveň neschválili uzavretie dodatku ku Kúpnej zmluve č. 2078/2019, kde predmetom zmluvy bol prevod vlastníckeho práva k pozemkom pod budúcou stavbou.

Konateľ REALINVEST SK s.r.o., Peter Vasil, bol z rozhodnutia poslancov sklamaný: „Na začiatku sme si vôbec nevedomili dôsledky, čo môže spôsobiť, ak nebudeme uvedení ako vlastníci na liste vlastníctva. Je to problém z hľadiska financovania banky a uzatvárania zmlúv o budúcich kúpnych zmluvách s uchádzačmi. My sme stavebné povolenie vybavovali 5 rokov. Predávať projekt sme začali minulý rok.“ Prísnejšie kritériá vníma aj žiarsky primátor Peter Antal: „V minulosti sme vymysleli inštitút, že sa prevádza pozemok až vtedy, keď je stavba, ktorú podnikateľ deklaroval, že chce postaviť, v určitom stupni rozostavanosti. Tento predaj už prebehol pred viac ako piatimi rokmi, podnikateľ nepredpokladal, že sa stavebné konanie bude ťahať takto dlho. Dnes je v rámci Slovenska ťažko realizovateľný predaj čokoľvek, a vyhodnotil to ako obmedzenie vyhladania kupujúcich, obmedzenie rokovania s bankami. Požiadal mesto, aby sme zavkladovali kúpnu zmluvu, ktorá je už niekoľko rokov naplnená, čo sa týka kúpnej ceny, a zároveň našli spôsob, ako mesto bude mať zabezpečené to, že tam nevyrastie nič iné, ako byty. Vymysleli sme na liste vlastníctva obmedzujúcu poznámku, že tam bude len bytový dom a nič iné. Poslanci však návrh neschválili, rozhodli sa tak, ako sa rozhodli a ja s tým nemôžem nič urobiť.“

V rámci diskusie sa riešili zavedené aj pripravované opatrenia v meste, týkajúce sa neprispôsobivých občanov. Mesto aktívne monitoruje aktivity týchto ľudí, podrobnejšie sa téme venujeme v článku na titulnej strane.

(mdeb)

Foto: Peter Vörös

ODKRÝVAME HISTÓRIU NÁŠHO MESTA

Draci biskupa Moysesu sa vrátia do biskupského kaštieľa II.

Projektu obnovy kaštieľa sa úspešne podarilo dosiahnuť jeden zo svojich cieľov, vďaka ktorému sa o jeden krok viac priblíži späť ku svojmu vrcholnému vzhľadu: 25. septembra 2025 sa na vrcholy obidvoch veží našej národnej kultúrnej pamiatky vrátia dvaja pozlátení draci, pochádzajúci z čias, keď u nás trvalo sídlil a pôsobil banskobystrický biskup a prvý predseda Matice Slovenskej Štefan Moyses.

Samotné veže boli postavené v druhej štvrtine 17. storočia (1621-1651), keď svoje letné sídlo budovali a zveľadovali ostrihomskí arcibiskupi Peter Pazmány a Juraj Lippay.

Drakov dal na zákazku zhotoviť počas svojho biskupského úradu Štefan Moyses (1851-1869). Kde našiel inšpiráciu pre toto rozhodnutie, sa nám, dnes, bohužiaľ, z jeho lis-

tov a dokumentov nezachovalo. Je možné, že niečo podobné videl na aristokratických sídlach šľachticov bývajúcich na jadranskom pobreží, kde trávil svoj čas počas pôsobenia ako profesor na univerzite v Záhrebe a vo svojom novom domove ich napodobnil, ako to zrejme urobil, keď dal z Chorvátska dovieť ryolitové kamene pre arkádovú chodbu na nádvorí budovy.

Hodnota drakov spočíva v tom, že sú úplne autentickým prvkom výzdoby kaštieľa v Žiari nad Hronom. Podobné ozdoby sa môžu nachádzať aj na iných aristokratických sídlach na Slovensku, ale nikde inde neexistujú v presne takej podobe,

ako tí naši. Jediným ďalším takýmto originálnym prvkom v kaštieli sú slnečné hodiny biskupa Berchtolda z poslednej štvrtiny 18. storočia, o ktorých budeme písať v nasledujúcom vstupe do tejto rubriky.

Biskupský kaštieľ ďakuje umeleckému kováčovi Jánovi Gubčovi zo Zvolene za zhotovenie tohto diela podľa historického originálu a nášmu spoluobčanovi, umeleckému fotografovi Petrovi Vörösovi zo štúdia Provirtual za zachytenie tejto udalosti.

Mgr. Peter Mlatec, PhD., kastelán
Foto: Peter Vörös

Obnova riečnej krajiny druhej najdlhšej rieky na Slovensku

Viaceré organizácie prišli podporiť živú rieku Hron sériou aktivít

Na sklonku letných prázdnin sa konalo desaťdňové putovanie, počas ktorého sa ochranári, vodáci, rybári, zástupcovia samospráv aj miestni ľudia spoločne vydali od prameňa pod Kráľovou hoľou až po sútok s Dunajom. Na bicykloch a v člnoch prešli viac než 300 kilometrov, aby spoločne upozornili na význam ochrany a obnovy druhej najdlhšej rieky prameniacej na Slovensku. WWF Slovensko spolu s partnermi a samosprávami realizuje sériu aktivít na obnovu riečnej krajiny: od výsadby stromov, cez odstraňovanie nefunkčných bariér až po revitalizáciu starých ramien.

Ochranári tvrdia: Hron dnes potrebuje našu pomoc

Hron v minulosti výrazne poznačili regulácie a prehradenia, ktoré pripravili rieku o desiatky kilometrov pôvodnej dĺžky, zničili jej prirodzené ramená a oslabili schopnosť zásobovať krajinu vodou. Napriek tomu tu ešte stále nájdeme prírodné cenné úseky, ktoré si zaslúžia zachovanie. Putovanie má preto jasný cieľ: upriamiť pozornosť na potrebu vrátiť rieke život a ukázať, že jej obnova je možná a že zdravá rieka prináša úžitok prírode aj ľuďom. Hovorí Martina Paulíková z WWF Slovensko: „Hron je rieka, ktorá desaťročia dávala obživu a priestor pre život ľuďom aj prírode. Dnes však potrebuje našu pomoc. Putovaním chceme zdôrazniť, že budúcnosť Hrona je spoločnou zodpovednosťou všetkých: od ochranárov cez vodákov až po miestne samosprávy. Obnova rieky prinesie prospech celej krajine, pretože zdravá riečna krajina dokáže zadržiavať vodu, zmierňovať klimatické extrémny aj poskytovať priestor na šport a oddych. Ide o putovanie od prameňa Hrona do Dunaja, cieľom je upozorniť na problémy a potreby slovenských riek, na potreby riešení, tým, že sa ukazuje, že ochrana riek už nestačí, musíme si obnovovať tie časti riek, ktoré sme si zničili, to je hlavný cieľ: upozorniť a spojiť sa s cieľom ochrany rieky Hron.“ Ako ďalej pokračuje M. Paulíková, putovanie je symbolické aj špeciálne: „Ľudia sa pripájajú aj odpájajú, vystriedalo sa viac ako sto záujemcov, večer sa zastavovali na tábore alebo vodáckej základni, člny sme mali zadarmo od miestnych vodákov, miesta sú plánované- kde sa plánuje obnova, buď brehových porastov ako napríklad v Žarnovici, kde sa v októbri alebo novembri budú sadiť stromy popri regulovanom potoku Klák, malo by ísť o 80 stromov po oboch stranách potoka. Zastavili sme sa na miestach, kde WWF chystá obnovu ramien, ako napríklad vo Zvolene a Hronskom Beňadiku. Stretli sme sa s miestnymi poslancami, starostami, zástupcami samospráv. Sme radi,

že komunity majú svoje nápady a chystajú obnovné aktivity.“

Pomôžu chránené riečne územia

Významnú úlohu v ochrane Hrona zohrávajú práve samosprávy, ktoré začínajú aktívne chrániť svoje riečne územia. Jedným z dôležitých nástrojov sú obecné chránené územia, ktoré dávajú obciam možnosť zabezpečiť ochranu svojich riečnych biotopov a zároveň ich využívať pre rozvoj rekreácie a turizmu. Zdôrazňuje expertka na ochranu vôd, Martina Paulíková: „Obnova ramien je jednou z ciest, ako zadržať vodu v krajine. Napríklad Alúvium Hrona nadväzuje na už vyhlásené územie európskeho významu Stredný tok Hrona a predmetom ochrany sú tu pôvodné druhy rýb, ako napríklad mrena karpatská a severná, podustva, hrúz Kesslerov a bieloplutv, ďalej viaceré druhy obojživelníkov, vtákov a aj vlastné vodné biotopy rieky Hron a brehové porasty.“

Alúvium Hrona v neďalekom Hronskom Beňadiku

Prvou obcou na Slovensku, ktorá vyhlásila pred pár rokmi vlastné chránené riečne územie, Beňadické alúvium Hrona, sa stal Hronský Beňadik. Územie zahŕňa takmer 5 kilometrov rieky medzi Beňadikom a Kozárovcami a je domovom vzácných druhov rýb, obojživelníkov, vtákov a brehových porastov. „Je to pre našu obec veľký prínos. Začalo to bojom proti výstavbe malej vodnej elektrárne, ktorý sme vyhrali. Následne sme sa v spolupráci s WWF Slovensko rozhodli chrániť rieku cez štatút obecného chráneného územia. Územie je otvorené pre verejnosť- vodákov, rybárov, obyvateľov- ale zároveň je tu zastavená výstavba a zakázané prehradenie toku,“ uviedol starosta Hronského Beňadiku Imrich Rajčok. Beňadické alúvium Hrona vyhlásilo Obecné zastupiteľstvo v Hronskom Beňadiku Všeobecne záväzným nariadením (VZN). Súhlasné stanovisko dal správca vodného toku Sloven-

ský vodohospodársky podnik, ako aj Štátna ochrana prírody SR a Slovenský rybársky zväz. Takýto typ chráneného územia môže vyhlásiť obec VZN vo svojom katastrálnom území na pozemku vo vlastníctve obce alebo na inom pozemku po dohode s jeho vlastníkom.

Podobný proces teraz čaká aj Mesto Žiar nad Hronom, ktoré aktuálne čaká na všetky potrebné vyjadrenia zo strany dotknutých organizácií. Všeobecne záväzné nariadenie (VZN), ktorým žiarska samospráva vyhlási v katastrálnom území Šášovského Podhradia obecné chránené územie, by mohlo mestské zastupiteľstvo v Žiari nad Hronom prijať do konca tohto roka.

Hron je dôležitý pre cestovný ruch v širšom regióne ako aj pre živočíchy

Ochranári už dnes evidujú rozdielny prístup samospráv k problematike. Podľa ich slov to ide k lepšiemu, keďže Hron je aj dôležitým nositeľom produktov cestovného ruchu pre Banskobystrický samosprávny kraj. Promuje sa Pohronská hradná cesta, ľudia obľubujú výlety na hrad Šášov, sú to dôležité aspekty pre miestnu komunitu aj ekonomiku. Rieka je dnes už integrálna súčasť miest a obcí, nielen „niečo, čo tečie za mestom“.

Ako zdôrazňuje vedúci vedecký pracovník Ústavu ekológie lesa vo Zvolene Anton Krištín, Hron je tiež pestrá mozaikou biodiverzity: „Pobrežné porasty sú významným biokoridorom nielen pre vtáctvo, ale pre všetky živočíchy, žiaľ, aj pre invázne rastliny.“

Máme zmapované kormorány, odkedy sa tu pred tridsiatimi rokmi objavili prvé nočlážiská, robili sme zimné sčítanie. V posledných rokoch pribúdajú potápače veľké, pred desiatkami rokov to bola rarita, pred dvadsiatimi rokmi tu aj prvé jedince zahniezdili, dávajú sa aj búbky. Vnímame aj to, že pribúdli volavky, rieka je dobre zarybnená a dôležité je povedať najmä to, že volavka loví aj hraboša poľného- vieme to podľa náleзов kostičiek a lebiek v blízkosti hniezdiska. Pribúdajú sem aj kormorány z Pobaltia či severnej Európy. Tie na Hrone nehniezdia, sú tu iba počas migrácie, sústredia sa na tečúcu vodu.“

Anton Krištín zároveň upozorňuje, že vplyvom klimatickej zmeny a extrémov počasia dochádza aj k zväčšovaniu plytčín na rieke, ryby tak majú menšiu šancu skryť sa pred predátormi v hlbšej vode. Dôležité je, aby sa tu zachoval charakter živej rieky: „Čo môžem povedať z posledných pozorovaní, je fakt, že aj na Hrone možno vidieť kedysi raritný druh, dnes u nás aj hniezdi. Ide o orliaka morského, ktorý je najväčší hniezdiaci dravec na Slovensku. Rozpätie krídel tohto vtáka je dva a pol metra, váži od štyroch do šiestich kilogramov, je asi o štvrtinu väčší ako orol skalný.“

Problémy Hrona v dnešnej dobe

Hron sa rozdeľuje na jednotlivé vodné útvary. V dobrom stave sú podľa Martiny Paulíkovej akurát pri prameni, postupne sa stav zhoršuje: „Sme však v lepšom stave ako pred dvadsiatimi či tridsiatimi rokmi. Problémom nie je znečistenie, ale prehradenia, rôzne regulácie, tiež možno povedať, že vplyvy zmien a regulácií sa prejavujú až po dlhšom čase. V praxi

to znamená, že rýchlo tečúca voda vyhlbuje v teréne rieku a namiesto toho, aby rieka sýtla krajinu vodou, deje sa pravý opak. My dnes potrebujeme dostať vodu do krajiny a udržať ju v krajine. Nepomáha ani zmena klímy. Tej vody je menej v riekach, potrebujeme urobiť opatrenia v krajine- zadržiavať vodu v mestách, v poľnohospodárskej krajine, v lesnej krajine, pripájať znova ramená, aby čím dlhšie tiekla voda v krajine.“ Dodáva, že so samosprávami ešte riešia otázku malých vodných elektrární (MVE), ktoré boli plánované napríklad v Jalnej či Šášovskom Podhradí. Problémom sú podľa nej niekoľko rokov trvajúce nájomné zmluvy na profily, ktoré môžu komplikovať proces vyhlasovania obecného chráneného územia.

Cieľom putovania bola aj zbierka na obnovu riečného ramena

Putovanie po rieke Hron zorganizovalo WWF Slovensko, iniciatíva Za živé rieky a čistú vodu, Združenie Slatinka, OZ Hereditas a CK Adventurio, s podporou viacerých vodáckych klubov a táborísk pri Hrone. Podujatie nadviazalo na predchádzajúce putovania z rokov 2015 a 2020, ktoré upozorňovali na riziká ďalších prehradení Hrona a na negatívne dôsledky už existujúcich bariér. Tento ročník sa niesol v znamení obnovy rieky Hron a zapojil sa tak do celoeurópskej iniciatívy, ktorá má za cieľ do roku 2030 obnoviť aspoň 25 000 kilometrov voľne tečúcich riek.

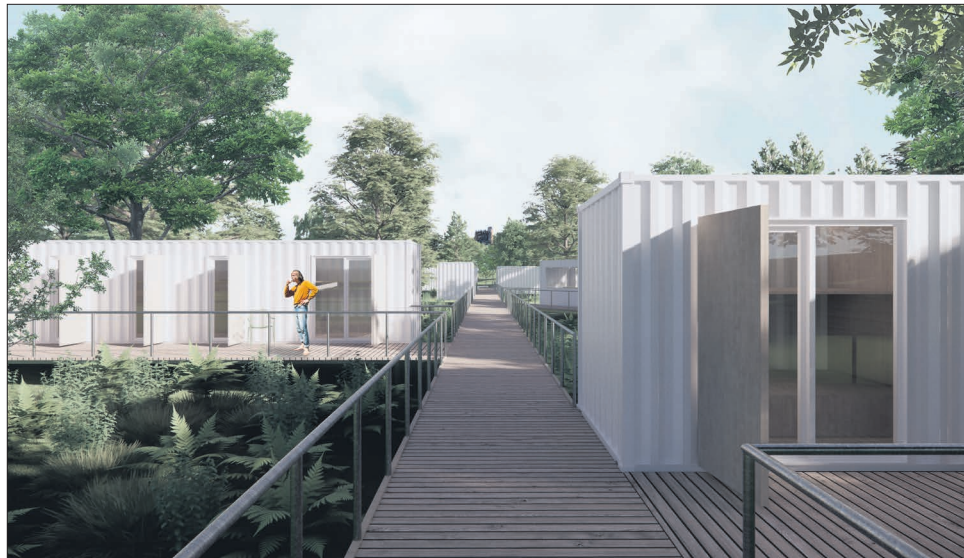
Tohtoročné putovanie malo aj konkrétny cieľ, a to zbierať prostriedky na obnovu riečného ramena pri Hronskom Beňadiku, ktoré je súčasťou existujúceho, prvého riečného obecného chráneného územia. Práve tu môže byť Hron opäť privedený k životu vďaka spoločnému úsilíu samospráv, ochranárov a darcov.

(mdeb)
Foto: Marína Debnárová

Ekokemp v Šášove by sa mohol začať realizovať už na budúci rok

Podmienkou je, aby mesto úspešne získalo dotáciu

Už niekoľko rokov radnica uvažovala nad výstavbou ekokempu, no chýbali na to potrebné financie. Aktuálne sa mesto zapojilo do výzvy na podporu cestovného ruchu s celkovou dotáciou 19 miliónov eur. Medzi špecifiká tejto výzvy patrí napríklad spätné preplácanie projektov či financovanie projektovej dokumentácie. Žiarsky projekt rieši výstavbu ekologického vodáckeho kempingu na rieke Hron v katastri Šášovského Podhradia. V prevádzke by mal byť len v letnom období resp. v sezóne splavu Hrona. V areáli sa budú nachádzať miesta pre karavany či stany a kemp bude poskytovať ubytovanie v prerobených lodných kontajneroch.

Ekokemp by mal oživiť cestovný ruch v regióne

Projekt ekokempu pripravovali odborní pracovníci mestského úradu už pred niekoľkými rokmi. Spracovaná je preto sprievodná aj technická dokumentácia. Pokračuje projektová manažérka z Oddelenia mestských projektov Michaela Mikulová: „Príprava bola náročnejšia, ako sa pôvodne predpokladalo. Projekt sa nachádza v inundačnom území rieky Hron a preto bolo potrebné absolvovať náročné povoloňacie konania ako aj rokovanie so Slovenským vodohospodárskym podnikom (SVP). Zároveň sme pred časom hľadali vhodnú dotačnú schému. Aktuálna výzva nám presne padla vhod a je ideálna pre náš projekt. Veríme, že v nej budeme úspešní.“ Ekokemp by sa mal nachádzať na mestských pozemkoch v katastrálnom území Šášovského Podhradia v blízkosti rieky Hron a hradu Šášov. Projekt sa pripravuje na ploche približne 16 800 m². Dopĺňa vedúci Odboru infraštruktúry a investícií Ján Meliško: „Projektová dokumentácia je hotová a pripravená na realizáciu. Naši zamestnanci zhotovili všetky potrebné podklady na to, aby sme sa mohli uchá-

dzať o maximálnu možnú dotáciu vo výške 500-tisíc eur. Ak splníme všetky kritériá a budeme úspešní, v peknom prostredí by mohli vzniknúť vhodné podmienky pre oddych a trávenie voľného času nielen pre vodákov, ale napríklad aj pre cyklistov, ktorí sa v okolí môžu vybrať na cyklotrasy rôznej náročnosti. Všetci tí, ktorých zaujíma história, zas môžu vybehnúť na neďalekú zrúcaninu hradu Šášov alebo si obzrieť Pamätnú izbu Združenia na záchranu hradu Šášov. Verím, že lákadlom bude aj čoskoro vynovený kaštieľ.“ Celková hodnota projektu je takmer milión eur – konkrétne ide o približne 966-tisíc eur. Ak bude mesto v žiadosti o dotáciu na Ministerstve cestovného ruchu a športu úspešné, z výzvy môže získať približne polovicu z potrebných peňazí.

V areáli chcú využívať obnoviteľné zdroje energie

Výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie príspevku na podporu udržateľného a konkurencieschopného cestovného ruchu a kúpeľníctva v regiónoch Slovenskej republiky vyhlásil Fond na podporu cestovného ruchu. Projekt v Šášovskom Podhradí rieši výstavbu ekologického vodáckeho kempingu na rieke Hron. V areáli sa ráta s kempingovými miestami pre karavany či pre stany a kemp bude poskytovať ubytovanie v prerobených lodných kontajneroch. Dopĺňa Michaela Mikulová: „Vybudovať by sa ďalej mali aj prístupové a obslužné komunikácie, parkoviská, sociálne zariadenia, pontón na rieke a doplnková infraštruktúra akou je požičovňa, bufet či sauna. Realizácia stavby je plánovaná v priebehu dvanástich až štrnástich mesiacov. Areál by mal byť ekologický a udržateľný, projekt je navrhnutý s využívaním obnoviteľných zdrojov energie. Dôraz sa kladie aj na zeleň, debarierizačné opatrenia a ekologické nakladanie s odpadmi.“

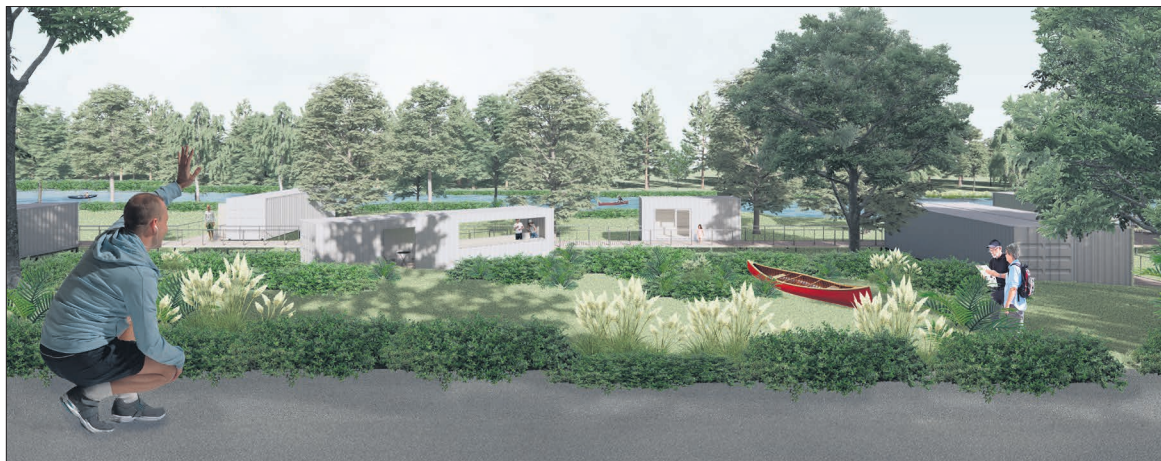
Ráta sa s ubytovacími kapacitami pre 100 hostí

Ubytovanie bude doplnené o ďalšie služby – recepciu, požičovňu lodí a e-bicyklov, kuchynku pre ubytovaných hostí, samozrejmosťou budú aj hygienické zariadenia – toalety a sprchy. Ak by sme sa na projekt pozreli podrobne, vyšlo by nám, že tam bude 9 kontajnerových objektov. V areáli kempingu sa bude nachádzať 12 miest pre karavany, 23 stanových miest, 20 lôžok v kontajneroch a 10 parkovacích miest pre osobné automobily návštevníkov kempingu.

Ubytovaného hosta, obráti sa so žiadosťou o poskytnutie dotácie opätovne aj na BBSK. Budeme veľmi radi, ak budeme úspešní a ak sa nám tento veľmi pekný projekt podarí zrealizovať. Zhotoviteľ bude vybraný prostredníctvom transparentného verejného obstarávania.“ Žiadateľ, teda Mesto Žiar nad Hronom, je povinný zabezpečiť spolufinancovanie projektu minimálne vo výške 10% z celkových oprávnených výdavkov na projekt. V prípade úspechu by sa budovaním ekokempu mohlo začať po uzavretí zmluvy o poskytnutí dotácie, teda najskôr koncom roka 2025.

- zvýšenie atraktivity a konkurencieschopnosti kúpeľných lokalít
- vytváranie podmienok pre rekreáciu pri vode
- podporu udržateľných a zodpovedných služieb kempingového ubytovania
- formovanie atraktívneho, funkčného a kvalitného zázemia pre návštevníkov obcí a lokalít s rozvíjajúcim cestovným ruchom

Výzva sa vzťahuje na projekty podpory cestovného ruchu, ktorých účelom je podpora ekonomickej, environmentál-

Odhadovaná maximálna kapacita kempingu je 102 ubytovaných hostí. V rámci areálu sú navrhnuté aj stojiská pre autá či obslužná komunikácia pre manipuláciu s požičiavanými loďami. Objekty lodných kontajnerov budú spojené dreveným chodníkom pre peších s terasami. Okolité priestranstvo skrášľí zatravnená plocha s mobiliárom a sadové úpravy.

V kempingu budú využívané obnoviteľné zdroje energie – solárne svetlá, ohrev vody pomocou tepelného čerpadla a solárnych panelov. Zásobovanie vodou je navrhované prostredníctvom úpravne vody, ktorá čerpá vodu z rieky Hron v kombinácii so studňou. Pre potreby areálu bude osadená žumpa.

S financiami by mal pomôcť aj BBSK

Projektom Ekokempu Šášov sa zaoberali aj žiarski poslanci na svojom poslednom zasadnutí. Na rokovaní odsúhlasili podanie žiadosti aj prípadné spolufinancovanie projektu. Presná výška oprávnených výdavkov, ako aj výška spolufinancovania bude známa až po ukončení verejného obstarávania. Primátor Peter Antal: „Už v minulosti sme mali na tento projekt schválenú dotáciu z Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK), pravdaže, keďže sa nerealizoval, tak nebola ani vyčerpaná. Ak mesto dotáciu na jeho výstavbu z Fondu na podporu ces-

Konkurencieschopný cestovný ruch

Výzva bola pripravená tímom Fondu na podporu cestovného ruchu v spolupráci so zástupcami Zväzu cestovného ruchu Slovenskej republiky, združenia Samosprávne kraje Slovenska, Združenia miest a obcí Slovenska, Asociácie hotelov a reštaurácií Slovenska, Asociácie organizácií cestovného ruchu a Asociácie slovenských kúpeľov. Projekty bude možné predkladať do 8. októbra tohto roku. Podpora by sa mala týkať výstavby, rekonštrukcie a modernizácie parkovísk, kempingových areálov, oddychových zón, turistických trás, značenia chodníkov, prístupov k vode a ďalších projektov. Snahou je predĺženie turistickej sezóny a kvalitnejšie služby pre domácich aj zahraničných návštevníkov.

Cieľom výzvy je podporiť rozvoj udržateľného a konkurencieschopného cestovného ruchu v regiónoch Slovenska, s dôrazom na:

- zvýšenie atraktivity ponuky regiónov zameranej na spoznávanie kultúry, pamiatok, prírody, vidieka a lokálnej produkcie
- vytváranie podmienok pre vykonávanie športovo-rekreačných aktivít a spoznávanie atraktivít v cestovnom ruchu na turistických trasách

nej a sociálnej udržateľnosti cestovného ruchu a/alebo výstavba, modernizácia a rekonštrukcia udržateľnej a odolnej infraštruktúry cestovného ruchu.

Výzva zároveň reflektuje strategické ciele uvedené v Programovom vyhlásení Vlády Slovenskej republiky na roky 2024 – 2028, ktorého prioritou je zvýšiť podiel cestovného ruchu na výkone národného hospodárstva, posilniť systémové a dlhodobé udržateľné financovanie sektora cestovného ruchu. Fond na podporu cestovného ruchu bol zriadený práve za účelom naplnenia tejto priority. Projekty musia spĺňať podmienky poskytnutia príspevku na projekt stanovené touto výzvou, vrátane ukazovateľov príspevku k cieľom výzvy podľa vymedzených oblastí podporovaných aktivít/oblastí podpory.

Ministerstvo športu a cestovného ruchu zároveň spresnilo, že špecifikom výzvy je aj potreba minimálneho množstva povinných dokumentov. Pridelená suma by mala byť podľa rezortu vyplatená do 15. decembra tohto roku, to znamená formou zálohy vopred. Medzi oprávnených žiadateľov v rámci tejto výzvy patria obce, mestá, tretí sektor, podnikatelia, kúpele a asociácie.

(mdeb)

Foto: vizualizácie MsÚ, Marina Debnárová

Žiarski gymnazisti sa zapojili do akcie Gruntovačka, čistili okolie Hrona

Počas septembrových dní sa na viacerých miestach Banskobystrického kraja konala akcia s názvom Gruntovačka. Dobrovoľníci čistia známe i menej známe prírodné i turisticky atraktívne lokality. Do iniciatívy sa verejnosť zapája nepretržite už od roku 2018. Prvýkrát sa do čistenia okolia Hrona pustili mladí ľudia v Šášovskom Podhradí.

Gruntovačku organizujú dvakrát ročne

Akcia sa v Banskobystrickom kraji tento rok konala od 18. do 23. septembra. V rámci nej sa vyčistili viaceré lokality- išlo napríklad o lokalitu Banisko v Brezne, trasu na Pustý hrad vo Zvolene, kalváriu a expozíciu vyrezávaných drevených krížov v Detve či Koprášsky viadukt na Gemer, ktorý je súčasťou obľúbenej cyklotrasy. Pokračuje výkonná riaditeľka Oblastnej organizácie cestovného ruchu Región Gron Martina Gruyová: „Takéto podujatie organizujeme dvakrát ročne, a to na jar a na jeseň, je to pri príležitosti Svetového dňa upratovania a chceme si pripomenúť, že sa treba starať o naše životné prostredie, skrášľovať ho, upratovať a robiť pre neho, čo môžeme. Tentoraz sme si premiérovu vybrali Šášovské Podhradie, je to turisticky významná lokalita, preteká tu Hron, v blízkosti je hrad. A keďže sa

snažíme sriedať lokácie v regióne, zas na jar si vyberieme iné miesto, ktoré budeme upratovať.“

Vybrané miesto čistili gymnazisti

Na akcii sa zúčastnilo okolo 50 študentov Gymnázia Milana Rúfusa v Žiari nad Hronom. Hovorí triedna učiteľka 2.A., Zuzana Kohútová: „Vybrali sme tri triedy, konkrétne ide o 2.A, 2.B a Septimu. My chodíme čistiť rôzne lokality viackrát do roka, tentoraz sme vybrali tieto ročníky. Ide o to, aby sa žiaci nebáli ani takejto roboty a vyčistili turisticky atraktívne miesto. Chodíme aj splavovať Hron, je nám to tu také srdcu blízke.

Naši študenti už upratovali a čistili okolie obchodných domov, mali sme aktivitu Zelené mesto, dvakrát do mesiaca sme chodili čistiť okolo Lutiského potoka a okolo záhradkárskych kolónií. Je pekný deň a dobre nám padne pobyt na čerstvom vzduchu.“ Ako dodala, pravidelne chodia upratovať aj židovský cintorín.

Lokalitu pri Hrone chcú zatraktívniť

Gymnazisti upratovali najmä zelený odpad- išlo o náletové dreviny a konáre, ktoré vypílili elektrikári. Našlo sa však aj niečo iné. Potvrdzuje študent Septimy, Peter Dvorský: „Spolužiaci zbierali najmä konáre, my s kamarátmi sme pri

tzv. čiernej skládke, kde pravdepodobne miestni obyvatelia vyhodili na breh aj stavebný odpad. Do čiernych vriec tak zbierame vyhodенú omietku. Nám sa páči, že sa nemusíme učiť, dnes by sme mali dlhý deň. Takto máme vonkajšiu celodennú aktivitu, trochu poupratujeme. Prešli sme sa pešo od gymnázia, čo je fajn.“ Lokalita, ktorá sa čistila, by mala byť súčasťou obecného chráneného územia, ktoré sa aktuálne pripravuje. Podrobnosti pripája Rastislav Uhrovič zo Združenia na záchranu hradu Šášov, ktorý je aj mestským poslancom: „Chceli by sme to tu viac zatraktívniť. Aktuálne sa odstraňujú vypílené konáre, pravidelne to tu vykášame. Do budúcnosti by sme tu chceli osadiť lavičky, aby si mali návštevníci

kde odpočinúť. Toto miesto, kde sa nachádzame a ktoré upratujeme, a kde sa vlieva miestny potok do Hrona, je aj odstavňou plochou pre všetkých, ktorí sa idú pozrieť na hrad. Našou snahou je, aby aj miestne obyvateľstvo pochopilo, že sa tu nemá vyhadzovať stavebný ani biologický odpad, keďže každý má k dispozícii kontajner. Celkovo chceme tento priestor zrevitalizovať, aby bol aj pre miestne akcie využiteľný do budúcnosti.“ Dodal, že okrem iného by lokalita mohla byť aj potenciálnou zastávkou pre vodákov, ktorí by sa chceli ísť pozrieť na hrad.

(mdeb)

Foto: Marína Debnárová

Ihriská na území mesta sú v dobrom stave, radnica sa o ne pravidelne stará

Mesto Žiar nad Hronom disponuje niekoľkými ihriskami, ktoré pokrývajú potreby rodín s malými či väčšími deťmi na jeho území. Ide o ihriská Sever, Vetrík, Slniečko, Guliver, Oddychová zóna (OZ) Etapa, OZ Hviezdoška, OZ Pod vršky. V Parku Štefana Moysesasa zas záujemcovia nájdu Perníkovú chalúпку, rôzne herné prvky a lanovú dráhu. Mesto sa snaží, aby aj vo vnútroblokových priestoroch vznikali malé oddychové zóny so športoviskami, prvkami pre deti a ďalším mobiliárom.

Vynovené ihrisko „Mendosino“

Najnovšie prešlo obnovou ihrisko Mendosino na Ul.Partizánskej. Multifunkčné ihrisko je vo vlastníctve Urbárskeho a pasienkového pozemkového spoločenstva Žiar nad Hronom, na základe nájomnej zmluvy sa mesto o neho stará, udržiava ho a investuje do opráv. Okolo celého ihriska sa vymenili ochranné siete, nové sú aj bránkové siete, obnovili sa aj basketbalové dosky a koše, staré sedadlá na striedačkách nahradili nové lavice a staré mantinelové dosky nahradil súčasný PE-HD štandardný materiál, ktorý má vyššiu hustotu a hladký povrch je odolnejší voči trvalému znečisteniu. Takisto došlo aj k výmene oplotenia okolo multifunkčného ihriska. Ako doplnila Denisa Mindová z Oddelenia správy

Ihrisko Mendosino na Partizánskej ulici.

majetku MsÚ, renovácia sa financovala z viacerých zdrojov: „10-tisíc eur poskytl spoločnosť Nemak Slovakia s.r.o. a Mesto Žiar nad Hronom vyhradilo zo svojho rozpočtu viac ako 12-tisíc eur. Najdrahšie z realizovaných prác bolo oplotenie. Sme radi, že deti v tejto lokalite sa tam popoludní pravidelne hrajú a je výhodné, že ihrisko slúži na rôzne druhy športov.“

Renovácia aj ďalších ihrísk na území mesta

O všetky ihriská, ktoré sú rozmiestnené v jednotlivých mestských častiach a na jednotlivých sídliskách, sa mesto pravidelne stará.

V lete sa realizovalo natieranie herných prvkov na Severe, takisto v Oddychovej zóne Etapa boli natreté staršie herné prvky, nový náter dostali aj drevené časti prvkov na ihrisku Vetrík pri štvrtjej základnej škole, tiež herné prvky na OZ Pod vršky. V Parku Š. Moysesasa sa natierala Perníková chalúпка z príslušenstvom aj podesty, ktoré sú súčasťou lanovej dráhy okolo stromov. V ovocnom sade, ktorý je tiež súčasťou nášho parku, sa natieral mobiliár. Došlo aj k výmene a natieraniu dosiek na lavičkách. Nový náter dostali aj lavičky na spomínaných ihriskách a lavice na sedenie a stoly na Pod vrškoch. Na natieraní ihriska Vetrík a Perníkovej chalúpkysa podieľali aj pracovníci Mestského úradu v Žiari nad Hronom. Budúci rok sa plánuje natieranie herných prvkov na Slniečku na Ul. Dr. Janského/Ul. Sládkovičova. Ihrisko je momentálne zatvorené, keďže tam bolo zistené znečistenie pieskoviska. Maliarske farby sa využijú aj pri natieraní prvkov na ihrisku Guliver na Ul. A. Dubčeka. V pláne je tiež výmena oplotenia na detskom ihrisku Slniečko, postupná výmena štrkových dopadových plôch na OZ Etapa, uvažuje sa aj nad výmenou dopadových plôch na viacúčelových ihriskách za Tatrabankou a pri Rybárskych potrebách, kde by bolo potrebné zrealizovať aj oplotenie.

Oddychová zóna Etapa.

Pieskoviská sa pravidelne kontrolujú a čistia

Prevádzková doba detských ihrísk a oddychových zón je od 1.4. do 31.10. Ako zdôrazňuje Denisa Mindová z Oddelenia správy majetku MsÚ, bežná vizuálna kontrola detských herných prvkov a pieskovísk na všetkých ihriskách prebieha každý týždeň, prevádzková kontrola raz za jeden až tri mesiace a hlavná kontrola raz za rok: „Pieskoviská sa pravidelne čistia, takisto prehrabávajú, polievajú pitnou vodou, alebo vodou zodpovedajúcou požiadavkám na kvalitu vody na kúpanie najmä raz za dva týždne počas sezóny, t. j. od 1.4. do 31.10. kalendárneho roka. My ich čistíme

4x do mesiaca. O čistení a udržiavaní pieskovísk vedíme tiež záznamy. Regionálny úraz verejného zdravotníctva každý rok vykonáva laboratórny rozbor piesku na zistenie najvyššie prípustného množstva vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia z vybraných verejných oplotených detských ihrísk. Po celú dobu sezóny piesok v pieskovisku musí spĺňať podmienky stanovené Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 521/2007 Z. z. Ak tieto podmienky nespĺňa, sme povinní piesok vymeniť.“

(mdeb)

Foto: Peter Vörös

Oddychová zóna Pod vršky.

Oddychová zóna Hviezdoška.

ŽIARSKY

od 9.10. do 11.10.2025

mskc
žiar nad hronom

KAREL RODEN
KAPITÁN SKVĚLOUŠ
Alistar McDowall

19. 10. 2025 19:00
SSOŠP EBG (bývalý Dom kultúry).
Žiar nad Hronom

VSTUPENKY ZAKÚPITE NA WWW.MSKCENTRUM.SK,
NA POKLADNI MSKC ALEBO NA POKLADNI V KNIŽNICI M. CHRÁSTKA

KULTÚRNY PROGRAM

ŠTVRTOK 09.10.2025

- 18:00 h: PETER KAROVIČ**
Akustický koncert žiarskeho speváka so skupinou.
- 19:00 h: IVO VÍTAZKA & TAHSATUNGA**
Známe hity aj vlastná tvorba domácej kapely.
- 20:30 h: BEST OF MEKY**
Spomienka na legendárneho MEKYho.

SOBOTA 11.10.2025

- 10:00 h: MSS SEKERA**
Najkrajšie piesne z regiónu v podaní speváckej skupiny.
- 14:00 h: ROCK IS BACK**
Najväčšie svetové aj československé rockové hity.
- 16:00 h: ŠMOX**
Underground z Trenčína s "uletenými" textami.

PIATOK 10.10.2025

- 14:00 h: TINTI LINTI**
Čarovná víla a zábavné pesničky pre detičky.
- 15:30 h: FS HRON**
Žiarsky folklórny súbor s novým programom.
- 16:30 h: RIRA (CZ)**
Keltský folk z Prahy Vás postaví na nohy.
- 18:00 h: BANDA AMERICANO**
Chuť Ameriky, zvuk rockabilly a čas džentlmenov.
- 19:30 h: HRDZA**
Folckrock, ktorý nezHRDZAvie.
- 21:00 h: BIJOUTERIER**
Nezastaviteľný punkcore z iného sveta.
- Moderuje: Janko Kulich**
Uvedené časy sú len orientačné! Zmena programu vyhradená!

Hudobno-tanečné predstavenie Folklórneho súboru Hron

PRÍBEH JEDNEJ DEDINY

KAŽDÁ DEDINA MÁ SVOJE PRÍBEHY.
KAŽDÝ Z NÁS MÁ TEN SVOJ.

streda 29.10.2025
17:00

Žiar nad Hronom
bývalý Dom kultúry na námestí

Host programu: Dfs Hroniarik

TENTO PROJEKT FINANČNE PODPORIL

Predaj lístkov v MSKC

u.

fond
na podporu
umenia

Ministerstvo
kultúry
a slovenskej
kultúry

Nemak

mskc

žiar nad hronom

mskc

žiar nad hronom

OLDIES PÁRTY

STARÉ DOBRÉ ČASY

KINO Hron
žiar nad hronom

Mestské kultúrne centrum
SNP 119

Predaj lístkov
online na www.kinohron.sk,
v pokladni MSKC 1 hod pred
premietaním, alebo
v Mestskej knižnici 8-16:00 h

15.10 str	18:00 VELKÁ ODVAŽNÁ NÁDHERNÁ CESTA Počas cesty dostanú jedinečnú príležitosť znovu prežiť kľúčové momenty svojej minulosti... dráma, USA, ST, 109', 6 Eur	12
16.10 štv	18:00 OTEC (M. Ondřík) Jediná tragická chyba vedie k osamoteniu. Inšpirované skutočnými udalosťami. dráma, SR/ČR/POL, SV, 103', 6 Eur	15
17.10 pia	19:00 ČIERNY TELEFÓN 2 Ako dieťa utiekol sériovému vrahovi, no tým to neskončilo. Jeho sestra má s tým spojené sny... horor, USA, ST, 114', 6 Eur	18
18.10 sob	17:00 WEBSTEROVCI: PRÍBEHY NA PAVUČOM VLÁKNE Nové diely o obľúbenej pavučej rodinke animovaný rodinný, SR/ČR, SV, 65', 6 Eur	15
18.10 sob	18:30 OTEC dráma, SR/ČR/POL, SV, 103', 7 Eur	15
19.10 ned	16:00 SLEČNA MOXY Mačka, buldog a lastovička spolu cestujú animov.rod.komédia, BEL/HOL, SD, 88', 7 Eur	15
21.10 uto	18:00 TRON: ARES /dabing/ Budúcnosť, kde digi svet začína splyvať s realitou dobrodr. akčné sci-fi, USA, SD, 142', 7 Eur	12
22.10 str	18:00 KARAVAN Poetická road movie o slobode, láske, odvaha želať si ničoho aj pre seba a o túžbe začať konečne žiť a nie len prežívať. dráma, SR/ČR/ITAL, ČT, 103', 6 Eur	18
23.10 štv	18:00 FRANZ /dabing/ Pôsobivý príbeh inšpirovaný životom a fantáziou spisovateľa Franza Kafku, ktorý predbehol svoju dobu životopis. psych. dráma, ČR/VB/POL, ČD, 127', 6 Eur	15
25.10 sob	18:00 VELKÝ VLASTENECKÝ VÝLET Filmový štáb s 3 fanúškami Putina cestujú na vojnovú Ukrajinu - uvidíte ich reálne reakcie. road movie dokument, ČR/SR/UKR, 100', 6 Eur	18
26.10 ned	17:00 SLEČNA MOXY Mačka, buldog a lastovička spolu cestujú animov.rod.komédia, BEL/HOL, SD, 88', 7 Eur	15
	19:00 ČIERNY TELEFÓN 2 Utekol sériovému vrahovi, no tým to neskončilo... horor, USA, ST, 114', 7 Eur	18
	16:00 ZOOPOKALYPSA Meteorit premení zvieratá v zoo na gumizombíkov dobrodr. animovaný, CAN, SD, 92', 7 Eur	7
	18:00 NIEČO ZA NIČO Anna Polívková bude potrebovať novú obličku čierna komédia, ČR, 86', 7 Eur	12

OBCHODNÁ VEREJNÁ SÚŤAŽ

Vyhlasovateľ TECHNICKÉ SLUŽBY Žiar nad Hronom, spol. s r.o., Alexandra Dubčeka 380/45, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 31 609 651 v súlade s ustanovením §9 ods. 2 písm. b) v spojení s § 9a ods. 1 písm. a) č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž (ďalej len „súťaž“) smerujúcu k uzavretiu kúpnej zmluvy podľa § 588 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Občiansky zákonník“), § 261 ods. 9 zákona č. 513/1991 Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Obchodný zákonník“), ktorej predmetom sú nehnuteľnosti v katastrálnom území Žiar nad Hronom a to:

- STAVBY:**
- Administratívna budova s.č. 380 na pozemku p. č. CKN 387/7 v intraviláne mesta
 - Objekt údržby a sklady s.č. 550 na pozemku p. č. CKN 391 v intraviláne mesta
 - Prístrešok pre autá s.č. 2828 na pozemku p. č. CKN 392/9 v intraviláne mesta

príslušenstvom a integrálnou súčasťou stavieb sú aj nehnuteľnosti neevidované v katastri nehnuteľnosti – oplotenie, vonkajšie úpravy, spevnené plochy, prípojky, lapač olejov, vrátnica bez č.s. na pozemku par. č. CKN 389 a prístrešok II. bez č.s. na pozemku p. č. CKN 387/8.

- POZEMKY:**
- parcela číslo CKN 387/7 o výmere 340,0 m² zastavané plochy a nádvoria v intraviláne mesta
 - parcela číslo CKN 387/8 o výmere 706,0 m² zastavané plochy a nádvoria v intraviláne mesta
 - parcela číslo CKN 389 o výmere 12,0 m² zastavané plochy a nádvoria v intraviláne mesta
 - parcela číslo CKN 391 o výmere 474,0 m² zastavané plochy a nádvoria v intraviláne mesta
 - parcela číslo CKN 392/1 o výmere 1 627,0 m² zastavané plochy a nádvoria v intraviláne mesta

- parcela číslo CKN 392/5 o výmere 16,0 m² zastavané plochy a nádvoria v intraviláne mesta
- parcela číslo CKN 392/6 o výmere 15,0 m² zastavané plochy a nádvoria v intraviláne mesta
- parcela číslo CKN 392/9 o výmere 309,0 m² zastavané plochy a nádvoria v intraviláne mesta
- parcela číslo CKN 1671/102 o výmere 1 808,0 m² ostatné plochy v intraviláne mesta

Opis predmetu predaja:
Stavby a pozemky sú situované v zastavanom území mesta Žiar nad Hronom, na Ul. A. Dubčeka v Žiari nad Hronom. V areáli sú situované okrem administratívnej budovy aj skladové hospodárstvo, objekty údržby a skladov, prístrešky. Areál má vybudovanú vnútorú areálovú sieť NN, vodu a kanalizáciu (jednotnú). Plyn nie je do objektu privedený, je možnosť na hranici pozemku. Vykurovanie AB je centrálné teplovodné, vyregulované cez výmenníkovú stanicu tepla. Prístup k nehnuteľnosti je po miestnej komunikácii.

Podmienky obchodnej verejnej súťaže sú zverejnené na webovej stránke mesta www.tszh.sk, a tiež sú k dispozícii na Technických službách v Žiari nad Hronom (sekretariát).

Súťažné návrhy v zalepenej nepriehľadnej obálke s viditeľným označením: „Obchodná verejná súťaž – Areál TS, s.r.o. s pozemkami v Žiari nad Hronom - Neotvárat“ je potrebné doručiť poštou na adresu:

TECHNICKÉ SLUŽBY Žiar nad Hronom, spol. s r.o., Alexandra Dubčeka 380/45, 965 01 Žiar nad Hronom.

Pri osobnom doručení navrhovateľa odovzdajú ponuku na sekretariáte TS, s.r.o. a to v pracovných dňoch od 8:00 hod do 15:00 hod.

Lehota na predkladanie ponúk:
od 26.09.2025 do 31.10.2025 do 12.00 hod. V tejto lehote musia byť ponuky doručené aj poštovým doručovateľom. Ponuka predložená po uplynutí tejto lehoty bude vrátená uchádzačovi neotvorená.

OBCHODNÁ VEREJNÁ SÚŤAŽ

Vyhlasovateľ mesto Žiar nad Hronom, Ul. Š. Moysesova 46, 965 19 Žiar nad Hronom, IČO: 00 321 125 v súlade s ustanovením §9 ods. 2 písm. b) v spojení s § 9a ods. 9 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž (ďalej len „súťaž“) smerujúcu k uzavretiu kúpnej zmluvy podľa § 588 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Občiansky zákonník“), § 261 ods. 9 zákona č. 513/1991 Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Obchodný zákonník“), ktorej predmetom sú nehnuteľnosti v katastrálnom území Žiar nad Hronom a to:

- a) dvojizbový byt č. 33 - s. B, nachádzajúci sa na 8. poschodí obytného domu, súpisné číslo 1372, číslo vchodu 33, na Ul. J. Kráľa v Žiari nad Hronom,
- b) spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu, súpisné číslo 1372, postaveného na CKN parcele č. 1149/67, o veľkosti 8366/683947-tin,
- c) spoluvlastnícky podiel k pozemku CKN parcela č. 1149/67 – zastavané plochy a nádvoria o výmere 1299 m², na ktorom je obytný dom súpisné číslo 1372 postavený, o veľkosti 8366/683947-tin.

Opis predmetu predaja:
Byt pozostáva z dvoch izieb a príslušenstva, ktorým je kuchyňa, vstupná hala, chodba, šatník, kúpeľňa, WC, komora a pivnica č. 33 (pivnica

sa nachádza v suteréne bytového domu), spolu o celkovej rozlohe 83,66 m².

Podmienky obchodnej verejnej súťaže sú zverejnené na webovej stránke mesta www.ziar.sk, a tiež sú k dispozícii na Mestskom úrade v Žiari nad Hronom (odd. správy majetku mesta, kancelária č. 6 na 1. poschodí MsÚ).

Súťažné návrhy je potrebné podať cez elektronickú schránku alebo listinnej podobe (ak navrhovateľ nemá aktivovanú elektronickú schránku) a to v zalepenej nepriehľadnej obálke s viditeľným označením: „Obchodná verejná súťaž – „Byt č. 33“ – neotvárat“ je potrebné doručiť na adresu:

Mesto Žiar nad Hronom, Mestský úrad
Ul. Š. Moysesova č. 46, 965 19 Žiar nad Hronom.

Pri osobnom doručení navrhovateľa odovzdajú ponuku v podateľni mestského úradu a to v pracovných dňoch od 8:00 hod do 15:00 hod.

Lehota na predkladanie ponúk:
od 25.09.2025 do 06.11.2025 do 12,00 hod. V tejto lehote musia byť ponuky doručené aj poštovým doručovateľom.

Ponuka predložená po uplynutí tejto lehoty bude vrátená uchádzačovi neotvorená.

Kariérny kompas pomohol žiakom základných škôl zorientovať sa v budúcnosti

Regionálne centrum kariéry BBSK v Žiari nad Hronom zorganizovalo v utorok 23. septembra v priestoroch Pohronskeho osvetového strediska už tretí ročník podujatia Kariérny KOMPAS. Podujatie bolo určené žiakom 8. a 9. ročníkov základných škôl a jeho cieľom bolo pomôcť mladým ľuďom lepšie sa zorientovať v možnostiach ďalšieho štúdia a profesijnej dráhy.

Organizátori chceli žiakom priniesť nielen viac sebaistoty pri rozhodovaní o svojej budúcnosti, ale aj podporiť ich v uvedomovaní si vlastných schopností, záujmov a hodnôt.

Päť stanovíšť plných inšpirácie

Súčasťou programu bolo päť tematických stanovíšť, ktoré ponúkli interaktívne aktivity spojené s voľbou povolania. Žiaci si mohli vyskúšať rôzne prístupy a praktické úlohy, ktoré im priblížili svet práce:

- **5 peňazí** – organizácia zameraná na finančnú gramotnosť, kariérne plánovanie a životné zručnosti. V Žiari nad Hronom ukázala žiakom, ako sa ich osobné

hodnoty môžu prepájať s budúcim povoláním.

- **SPACE Banská Štiavnica** – pripravila dve stanoviská s aktivitami inovatívneho kariérneho poradenstva.

- **Regionálne centrá Žiar nad Hronom, Zvolen a Brezno** – prezentovali systém duálneho vzdelávania a aktivity kariérneho poradenstva.

Veľký záujem zo strany škôl

O podujatie bol veľký záujem – zúčastnilo sa na ňom 171 osôb, z toho 145 žiakov zo všetkých štyroch základných škôl v Žiari nad Hronom.

Organizátori vyjadrili poďakovanie všetkým partnerom a školám, ktoré sa na príprave a realizácii podieľali. „Teší nás, že školy nám prejavili dôveru a že sme spoločne mohli žiakom ponúknuť program, ktorý im pomôže pri rozhodovaní o ich budúcnosti,“ uviedlo Regionálne centrum kariéry BBSK.

Regionálne centrum kariéry BBSK
Foto: RCK BBSK

zapoj sa do fotografickej súťaže

celoslovenská súťaž a výstava amatérskej fotografickej tvorby

uzávierka

10.10. 2025

viac info: www.osvetaziar.sk

07.11. 2025 o 17.00 h

vernissáž

Slovenské banské múzeum Banská Štiavnica

u.

fond na podporu umenia

Ministerstvo kultúry SR

BAŇKOVÝSTREČKÝ SANKCIONOVANÝ FOND

V Žiari predĺžia otváracie hodiny Slovenskej pošty

Slovenská pošta, a. s. oznamuje obyvateľom mesta, že od 1.10. 2025 dôjde k úprave otváracích hodín. Pre obyvateľov to znamená, že sa im bude jednoduchšie plánovať návšteva a využívanie služieb pošty, čím sa zlepši komfort pre zákazníkov. Hlavným cieľom transformácie je zvýšiť kvalitu a dostupnosť služieb

pre všetkých občanov. Pošta Žiar nad Hronom 1 na Námestí Matice slovenskej 405/17 Žiar nad Hronom, bude od prvého októbra otvorená v dňoch pondelok, utorok, štvrtok, piatok od 8:00 hod do 18:00 hod. V stredu bude táto pobočka otvorená od 8:00 do 19:00 hod. Cez víkend zostáva pošta zatvorená. Služby

Slovenskej pošty sú okrem tradičných kamenných prevádzok dostupné aj vďaka širokej sieti poštových boxov, BalíkoBOX-ov, PoštaPOINT-ov či vďaka mobilnej aplikácii. Bližšie informácie nájdete aj na webe: www.posta.sk.

Slovenská pošta, a. s.

Mesto chce rozšíriť sieť sociálnych služieb

O čo by mali záujem, môžu obyvatelia vyjadriť v dotazníku

Žiarska radnica uvažuje o tom, že by na území mesta mohol fungovať denný stacionár. Ide o službu ambulantného charakteru, kde sú poskytované záujmové činnosti, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ale aj denná strava. Mesto teraz zisťuje, pre koho by táto služba mala byť určená. Podľa zákona sa v takomto zariadení poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby s najmenším stupňom odkázanosti II.

Potrebuje doplniť sieť poskytovaných služieb

Mesto Žiar nad Hronom poskytuje viaceré sociálne služby. Či už ide o Komunitné centrum, detské jasle, zariadenie pre seniorov Domov pri kaštieli, n.o., domácu opatrovateľskú službu, prepravnú službu, odľahčovaciu službu, v rámci podporných služieb je to aj stredisko osobnej hygieny či práčovňa. Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) je zriaďovateľom ďalších zariadení, a to Zariadenia sociálnych služieb Lipa, ktoré slúži pre seniorov a dospelých s duševnými poruchami a poruchami správania,

Doména pre deti, mladých dospelých a dospelých s mentálnym postihnutím, s duševnými poruchami a poruchami správania s kapacitou 16 klientov a Útulok pre mužov bez prístrešia a v hmotnej núdzi. Mesto chce sieť sociálnych služieb doplniť. Ako hovorí vedúca Odboru starostlivosti o obyvateľa Monika Minárová, prostredníctvom dotazníka sa snažia zistiť, o aký typ služby by mali Žiarčania najväčší záujem: „Išlo by o službu am-

bulantného charakteru, poskytovanú v pracovné dni od pondelka do piatka. Klientov, či už detských alebo dospelých, by ich rodinní príslušníci privádzali ráno a poobede by si ich brali domov. Služby budú poskytovať odborne vzdelaní ľudia, sociálni pracovníci a špeciálni pedagógovia, pretože klienti majú svoje osobitné potreby, ktoré treba vedieť riešiť. Stacionár by poskytoval záujmové činnosti, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu a zabezpečená by bola aj denná strava.“

Seniori, ťažko zdravotne postihnutí alebo ľudia s nepriaznivým zdravotným stavom

Aktuálnou otázkou ostáva, pre koho by mal byť tento denný stacionár určený. Aj preto chce mesto z dotazníka zistiť priamy záujem Žiarčanov o konkrétny typ služby. Ako dopĺňa Monika Minárová: „My máme informácie o tom, že v meste a jeho okolitých obciach môže žiť približne 70 až 80 rodín, ktoré by pomoc potrebovali. Či už ide o dospelé deti s ťažšou formou postihnutia, rodiny s deťmi s rôznymi diagnózami, alebo rodiny s deťmi autistického spektra. Na území mesta fungujú aj občianske združenia, ktoré sa im venujú a radi by sme aj my pomohli. Aj preto apelujem na obyvateľov, ak vo svojom okolí poznajú niekoho, kto takúto formu pomoci potrebuje, aby vyplnili dotazník a vyjadrili sa, o akú službu by mali záujem.“ Dotazník je priložený v Mestských novinách, k dispozícii bude aj v Mestskom kultúrnom centre pri pokladni a takisto na Mestskom úrade.

Klient musí spĺňať podmienky odkázanosti

Denný stacionár je spoplatnená služba, kde je potrebná odkázanosť, to znamená, že človek musí byť zdravotne posúdený lekárom. Posudok vydáva od septembra Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Klient v stacionári sa spolupodieľa na poplatku, ktorý dotuje aj štát a zriaďovateľ.

Myšlienka zriadiť denný stacionár je zatiaľ iba na začiatku. Najskôr bude vyhodnotený dotazník. Následne bude celá vec prediskutovaná s mestskými poslancami a je možné, že sa budú hľadať externé zdroje na financovanie, keďže priestory musia spĺňať prísne kritériá, aby služba mohla byť zaregistrovaná. Je pravdepodobné, že mesto sa pokúsi nadviazať rokovania s BBSK o využití domu, kde dnes sídli Doména, ktorej klienti sa majú sťahovať do nových priestorov na Sládkovičovej ulici. Na zriadenie zariadenia si tak počkáme aj dva až tri roky.

(mdeb)

Foto: Ilustračné.

DOTAZNÍK O VYUŽÍVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Jedným z cieľov Mesta Žiar nad Hronom, zadaných v strategickom dokumente mesta, v Komunitnom pláne sociálnych služieb mesta Žiar nad Hronom pre r. 2024 – 2029, je zriadenie ďalšej sociálnej služby pre občanov nášho mesta, a to denného stacionára.

Podľa zákona o sociálnych službách sa v takomto zariadení poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby s najmenším stupňom odkázanosti II a ktorá je odkázaná na poskytovanie sociálnej služby len na určitý čas počas dňa.

Odborní pracovníci v tomto druhu zariadenia poskytujú okrem iného aj sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, stravovanie, rozvoj pracovných zručností a záujmovú činnosť. V prípade, že sa služba poskytuje deťom, poskytuje sa im aj výchova. Zariadenie spolupracuje s rodinnými príslušníkmi,

ktorí zabezpečujú pomoc klientovi denného stacionára v domácom prostredí ako súčasť spolupráce pri jeho sociálnej rehabilitácii.

Kedže v našom meste máme medzi obyvateľmi mesta tak seniorov ako aj deti, mladých dospelých a dospelých, ktorí sami potrebujú pomoc, nevynímajúc ich rodiny, prosíme Vás, zapojte sa aj Vy do procesu komunitného plánovania a vyjadrite svoj názor, ktorým môžete prispieť k vytváraniu adresnejších foriem pomoci ľuďom vo svojom okolí.

Každý hlas zaväzuje a podporí rozhodovanie nášho mesta o dobudovaní reálne využívanej siete sociálnych služieb. Dotazník nájdete v Mestských novinách a na informáciách MsÚ. Ak ste dotazník vyplnili rukou, vhodte ho do určenej zbernej nádoby na informáciách MsÚ, príp. pri pokladni v MsKC. Všetkým, ktorí ste náš dotazník vyplnili, veľmi pekne ďakujeme, že sa aktívne zapájate do komunitného plánovania v našom meste!

DOTAZNÍK O VYUŽÍVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

1. Ak ste Žiarčan a odpoviete ÁNO na jednu z nasledujúcich otázok:

- Potrebuje pomoc pri bežných úkonoch denného života ako je pomoc pri hygiene, pri obliekaní, pri komunikácii s vonkajším svetom, pri návšteve lekára?
- Máte viac ako 62 rokov?

prosíme Vás o vyjadrenie sa aj k nasledujúcim otázkam (Vaše odpovede zakrúžkujte):

Máte záujem o zriadenie niektorej z týchto sociálnych služieb na území mesta?

a) Denný stacionár pre cieľovú skupinu mladých s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom – fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby, do dovŕšenia dôchodkového veku, sa poskytuje ambulantne, t. z. len počas dňa, pomoc pri sebaobsluhy, sociálne poradenstvo, vrátane sociálneho poradenstva jej rodine na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii, ďalej sociálna rehabilitácia, stravovanie, zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností, záujmová činnosť.

ÁNO

NIE

b) Denný stacionár pre cieľovú skupinu seniorov – fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby, po dovŕšení dôchodkového veku, sa poskytuje ambulantne, t. z. len počas dňa, pomoc pri sebaobsluhy, sociálne poradenstvo, vrátane sociálneho poradenstva jej rodine na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii, ďalej sociálna rehabilitácia, stravovanie, zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností, záujmová činnosť.

ÁNO

NIE

2. Ak ste Žiarčan, tak Vás prosíme o vyplnenie nášho krátkeho dotazníka

(Vaše odpovede zakrúžkujte):

Máte záujem o zriadenie niektorej z týchto sociálnych služieb na území mesta?

a) Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu – fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii sa ambulantne alebo terénnou formou poskytuje sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, preventívne aktivity, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, a pod.

ÁNO

NIE

b) Nízkoprahové denne centrum – fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii sa ambulantne, t. z. len počas dňa, poskytuje sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv, vytvárajú sa podmienky na prípravu stravy, nevyhnutnej osobnej hygieny, a pod.

ÁNO

NIE

c) Zariadenie pre seniorov – fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby, ktorá dosiahla dôchodkový vek, sa poskytuje pobytovou formou pomoc pri vykonávaní sebaobsluhy, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí, zabezpečuje záujmová činnosť.

ÁNO

NIE

d) Zariadenie opatrovateľskej služby – fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby sa poskytuje pobytovou formou pomoc pri vykonávaní sebaobsluhy, starostlivosti o domácnosť a sprievode pri sociálnych aktivitách, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu v domácom prostredí, zároveň je zabezpečená i nevyhnutná ošetrovateľská starostlivosť.

ÁNO

NIE

Srdce na dlani 2025 – spúšťame prijímanie nominácií na (ne)obyčajných ľudí a projekty, ktoré nezištne pomáhajú robiť DOBRO

Viac než dvadsaťročná tradícia oceňovania výnimočných dobrovoľníckych skutkov a projektov pokračuje aj tento rok. Kampaň Srdce na dlani sa spúšťa 16. septembra 2025 a do 20. októbra 2025 je možné zasielať nominácie na ocenenie vo všetkých krajoch Slovenska vrátane Banskobystrického.

Ocenenie Srdce na dlani je symbolickým poďakovaním dobrovoľníkom, dobrovoľníckam, kolektívom a organizáciám, ktorí svojím časom a energiou nezištne bez nároku na finančnú odmenu prispievajú k pozitívnym zmenám v spoločnosti.

„Dobrovoľníci sú medzi nami – často nenápadní, no svojou nezištnou prácou menia svet okolo seba. Preto pozývame verejnosť, aby nezostala ticho a nominovala ich, aby ich príbeh poznal celý Banskobystrický kraj. Našou snahou je verejne im poďakovať a dať najavo, že to pre nás nie je samozrejmosť a veľmi si vážime ich úsilie“ zdôrazňuje Silvia Cochová riaditeľka Centra dobrovoľníctva.

V minulom roku sa do kampane v Banskobystrickom kraji zapojili desiatky ľudí a od verejnosti a organizácií sme prijali 34 platných nominácií. 13 z nich bolo ocenených počas slávnostného galavečera a všetkým dobrovoľníkom boli odovzdané ďakovné listy. Navrhnuť na ocenenie môže ktokoľvek, kto pozná osobu, organizáciu, inštitúciu alebo projekt zasvätený nezištnej pomoci.

Nominácie za Banskobystrický kraj je možné zaslať do 20. októbra 2025 prostredníctvom online formulára, ktorý

nájdete na web stránke www.centrumdobrovolnictva.sk, kde sú dostupné všetky informácie, podmienky nominovania ukotvené v štatúte oceňovania.

Nominaovať vzácneho človeka, skupinu, projekt/program, subjekt podporujúcu rozvoj dobrovoľníctva, môžete v nasledujúcich kategóriách:

1. Dobrovoľníctvo v sociálnej a zdravotnej oblasti
2. Dobrovoľníctvo v oblasti výchovy, vzdelávania a práce s deťmi a mládežou
3. Dobrovoľníctvo v oblasti ochrany životného prostredia
4. Dobrovoľníctvo v oblasti kultúry a umenia
5. Dobrovoľníctvo v oblasti športu
6. Dobrovoľníctvo v oblasti ochrany ľudských práv, občiansky aktivizmus a rozvoj komunity
7. Podpora dobrovoľníctva - subjekt vytvárajúci podmienky na rozvoj dobrovoľníctva v rámci svojej pôsobnosti (školy, firmy, mestá, verejné inštitúcie, komunity, organizácie a i.)
8. Dobrovoľnícky projekt/program roka
9. Dobrovoľnícka rodina/skupina
10. Mladý dobrovoľník/-čka do 30 rokov
11. Seniorský dobrovoľník/-čka nad 60 rokov
12. Koordinátor/-ka dobrovoľníkov a dobrovoľníčok

„Nominácie môže verejnosť konzultovať do 20.10. 2025 aj osobne, mailom, telefonicky, či online. Pre tých, čo nevedia

ako nomináciu napísať sme pripravili aj krátky webinár. Všetky informácie sú zhrnuté na stránke <https://www.centrumdobrovolnictva.sk/nase-služby/ocenovanie-dobrovolnikov> hovorí Veronika Kosková, koordinátorka oceňovania pre Banskobystrický kraj.

O udelení ocenení v Banskobystrickom kraji rozhoduje nezávislá hodnotiaca komisia zložená z predchádzajúcich laureátov a predstaviteľov organizácií a inštitúcií podporujúcich dobrovoľníctvo. Komisia zároveň vyberie nominácie na národnú úroveň, kde oceňovanie organizuje Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií v spolupráci s krajskými centrami.

Slávnostné podujatie pre Banskobystrický kraj sa uskutoční 3.12.2025 v Kúpeľoch Sliač, pri príležitosti Medzinárodného dňa dobrovoľníkov (5. decembra) a Medzinárodného dňa koordinátorov/-riek dobrovoľníkov/-čok (5. novembra).

Partnerom podujatí vo všetkých krajoch je Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií. Záštitu nad oceňovaním v kraji prevzal predseda Banskobystrického kraja Ondrej Lunter.

Srdce na dlani je projekt podporený z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR „Dobrovoľnícke príležitosti pre mládež 2022 - 2027“, ktorú administruje NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Nadačného fondu Kaufland, Centra pre filantropiu.

Centrum voľného času

Oznam o dopravných obmedzeniach v Žiari nad Hronom

V súvislosti so Žiarskym jarmokom 2025, ktorý sa bude konať v dňoch 09.10.2025 (štvrtok) až 11.10.2025 (sobota), budú pre cestnú premávku uzatvorené ulice Svätokrížske námestie v dobe od štvrtka 09.10.2025 od 11.00 hod. do 24.00 hod. a od piatka 10.10.2025 od 05.00 hod. nepretržite do soboty 11.10.2025 do 20.00 hod. a ulice Hviezdoslavova, Š. Moyseša (od križovatky s Ul. A.Dubčeka po križovatku s Ul. A.Kmeťa) a Ul. A.Kmeťa v dobe od piatka 10.10.2025 od 05.00 hod. nepretržite do soboty 11.10.2025 do 20.00 hod.

Z uvedeného dôvodu preto nebudú na týchto uliciach vo štvrtok obsluhované v oboch smeroch autobusové zastávky

Svätokrížske námestie a Ul. Hviezdoslavova, v piatok a sobotu zastávky MHD Svätokrížske námestie, Ul. Hviezdoslavova, Ul. A.Kmeťa a Ul. Dukelských hrdinov. Pre mestskú hromadnú dopravu a ostatnú cestnú premávku budú uvedené ulice opäť prejazdné v sobotu 11. októbra 2025 po 20.00 hod.

Vzhľadom na uvedené obmedzenie dopravy a parkovania v dňoch 09.10.2025 (štvrtok) až 11.10.2025 (sobota) budú zriadené bezplatné záchytné parkoviská na Ul. Partizánska pri športovej hale a pri futbalovom štadióne.

(r)

Foto: Peter Vörös

Obnova opotrebovaného dopravného značenia pred začiatkom školského roka zvýši bezpečnosť cestnej premávky v kraji

Banskobystrická regionálna správa ciest (BBRSC) ešte pred začiatkom školského roka obnovila vybrané vodorovné dopravné značenie na cestách II. a III. triedy v Banskobystrickom kraji. Práce sa realizovali v úsekoch, kde bolo značenie opotrebované a jeho viditeľnosť znížená najmä v dôsledku poškodenia povrchu a zníženia účinnosti odrazovej vrstvy, ktorá zabezpečuje čitateľnosť značenia v noci alebo za znížených svetelných podmienok.

V rámci obnovy sa vyznačilo približne 15 800 štvorcových metrov vodorovného dopravného značenia vrátane priechodov pre chodcov. Zároveň bolo obnovených približne 156 kilometrov deliacich a vodiacich čiar na cestách v kraji.

Obnova prebiehala počas letných mesiacov, kedy sú priaznivejšie klimatické podmienky a zároveň nižšia hustota premávky. Zameraná bola najmä na

priechody pre chodcov, pozdĺžne čiar a ďalšie dôležité prvky vodorovného značenia, ktoré sú dôležité pre bezpečnú orientáciu na cestách. Zvýšenú pozornosť venovala BBRSC lokalitám v okolí škôl a školských zariadení, kde je pohyb detí najintenzívnejší a riziko nehôd vyššie.

Podľa predsedu predstavenstva BBRSC Martina Turčana je práve bezpečnosť dôvodom, prečo je údržba vodorovného značenia neoddeliteľnou súčasťou

práce správy ciest. „Obnova dopravného značenia patrí medzi základné prvky údržby, ktoré výrazne ovplyvňujú bezpečnosť na cestách. Ak je značenie zreteľné a funkčné, pomáha nielen vodičom, ale aj chodcom. Najmä v okolí škôl a priechodov je jeho stav kľúčový. Som rád, že sa nám podarilo tieto práce zrealizovať ešte pred návratom detí do škôl,“ uviedol.

V rámci tejto etapy obnovy sa realizovalo značenie na viacerých úsekoch ciest v rôznych regiónoch kraja, kde si to vyžadoval jeho technický stav. Obnovené čiar a priechody sú teraz opäť dobre viditeľné aj za zhoršených podmienok a pripravené plniť svoju funkciu počas celého roka.

Banskobystrická regionálna správa ciest plánuje v týchto aktivitách pokračovať aj naďalej ako súčasť pravidelnej údržby cestnej siete s cieľom prispieť k bezpečnej a plynulej doprave v celom kraji.

BB RSC

Foto: BB RSC

Šláger Paráda

S úctou k starším

Stano Vitáloš

Karin Majtanová

Marta Križanová

Martin Jakubec

KUBAČAKOVCI

17.10.2025 o 17:00

Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom

PREDPREDAJ: 15€ NA MIESTE: 18€

Predaj vstupeniek: lístky v predaji od 1.9. v budove Pohronského osvetového strediska Dukelských hrdinov 321/21
Rezervácie vstupeniek: 045/678 13 04, osvetaziar.sk a ticketportal.sk

poznáte z:

POĎAKOVANIE

Dotýklo srdce,
utíchol hlas,
mal rád život
a všetkých nás.

Ďakujeme
všetkým, ktorí
spoločne s nami
dňa 22.9.2025

odprevadili na poslednej ceste
nášho drahého zosnulého

Milana Spodniaka,
ktorý nás opustil dňa 19.9.2025
vo veku 60 rokov.

Ďakujeme za kvetinné dary aj za
prejavý sústrasti, ktorými ste sa
pokúšali zmierniť náš žiaľ.

*Bol si pre nás veľkým darom,
v našich srdciach zostaneš navždy.*

Smútiaca rodina.

SPOMIENKA

Keby sa dalo
zavolať do neba,
povedať, ako
smutno je bez
teba. Keby sa
dalo vrátiť čas,
pohľadiť, počuť
tvoj hlas, stretnúť
sa s tebou zas.

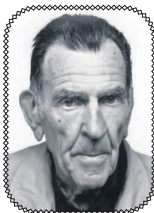
Dňa 7. októbra si pripomenieme
22 rokov od smutnej chvíle, kedy
nás navždy opustil náš milovaný
otcko a starý ocko

Juraj Fujaček.

*2.11.1939 - †7.10.2003

S láskou a vďakou spomínajú
dcéry a syn s rodinami.

SPOMIENKA

Dňa 1. októbra sme si pripomenuli
6. výročie od smutnej chvíle,
kedy nás navždy opustil náš drahý
otec, starý otec a svokor

Milan Rakovský

a dňa 22. októbra si pripomenieme
26. výročie od smutnej chvíle, kedy
nás navždy opustila naša drahá
mama, stará mama a svokra

Mária Rakovská.

Spomíname s vďakou a láskou.
Tí, ktorí ste ich poznali, venujte
im tichú spomienku.

Dcéra Zuzana s rodinou.

SPOMIENKA

Milovaní
neodchádzajú,
ostávajú
v srdciach
blízkych navždy.

Dňa

4. októbra sme
si pripomenuli

5. smutné výročie od chvíle,
keď nás navždy opustila naša drahá
mamička, babička a prababička

Božena Kollárová

vo veku 90 rokov.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte
jej tichú spomienku.

S láskou spomína
smútiaca rodina.

SPOMIENKA

Žiarila z Teba
pokora a dobrota,
budeš nám chýbať
do konca života.
Aj keď už nie si
medzi nami,
v našich srdciach
si stále s nami.

Dňa 4. októbra sme si pripomenuli
1. výročie, kedy nás navždy opustil
manžel, otec, starý a prastarý otec

Rudolf Štefanec.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu
tichú spomienku.

SPOMIENKA

Neplačte,
že som odišiel,
ten klud
a zmier mi prajte.
Len večné
svetlo spomienky
mi stále
zachovajte.

Dňa 5.10. uplynie 8. výročie
od smrti nášho drahého manžela,
otca, starého otca a brata

Ludovíta Kováča.

Spomína manželka,
vnúčatá a smútiaca rodina.

SPOMIENKA

Kto v srdci žije,
nezomiera.

Dňa 19.10.2025
uplynie 5 rokov
od smutnej
chvíle, kedy nás
navždy opustil
naš milovaný

Dušan Lajčiak.

S láskou spomína celá rodina.

Kto ste ho poznali,
spomeňte si spolu s nami.

SPOMIENKA

To, že čas rany
zahojí,
je len klamné
zdanie.
V srdciach nám
bolest zostala
a tiché
spomínanie.

Dňa 7. októbra si pripomenieme
27 rokov od smutnej chvíle, keď nás
navždy opustila naša drahá

Božena Šupinová.

Venujte jej s nami tichú spomienku.

S úctou a láskou spomínajú dcéry
Alenka a Evka s rodinami a krtná
dcéra Erika s rodinou.

SPOMIENKA

Dňa 4. októbra
2025 uplynulo
9 rokov od
smutnej chvíle,
keď nás navždy
opustil náš drahý
otec a dedo

Peter Mlynár.

Za tichú spomienku ďakujú
a s úctou spomínajú
synovia s rodinami.

SPOMIENKA

Žiarila z teba
láska a dobrota,
budeš nám chýbať
do konca života.
Aj keď už nie si
medzi nami,
v našich srdciach
žiješ stále s nami.

Dňa 30. septembra
uplynulo 30 rokov od úmrtia

Márie Karáskovej.

Spomína smútiaca rodina.

NONNA

PRIVATE CHEF, CATERING & EVENT

· OSLAVY · SVADBY · CATERING ·
· GRILL PARTY · STREET FOOD ·
· PRIVATE CHEF · DEGUSTAČNÉ VEČERE ·

INFO@NONNA.SK
NONNA_CATERING.ZH +421 902 493 473

Dukla, brána k slobode

„Nikdy nesmieme zabudnúť na to,
ako ľahko sme v roku 1938 svoju slobodu
stratili a ako ťažko a za cenu veľkých
obetí sme ju dobýjali späť“

Generál Ludvík Svoboda

6.októbra 2025 si pripomíname 81. výročie Karpatsko-duklianskej operácie. Od začiatku príprav SNP existovali v rámci SNR snahy o koordináciu priebehu SNP s bojovou činnosťou Červenej armády ZSSR. Plán predpokladal, že dve východoslovenské divízie umožnia vstup Červenej armády na Slovensko a spoločne sa budú podieľať na porážke Nemcov na Slovensku. Nemcom sa podarilo východoslovenské divízie odzbrojiť a plánovaných bojov sa nezúčastnili. SNR požiadala Sovietsky zväz o urýchlenu pomoc k povstaniu. Najvyššie velenie Červenej armády pôvodne nemalo záujem dobyvať Karpaty na Duklianskom priesmyku. Nakoniec žiadosti vyhovelí a v krátkej dobe pripravili plán Karpatsko-duklianskej operácie. Vojskové operácie takého rozsahu sa zvyčajne pripravujú niekoľko týždňov aj mesiacov. Čas však tlačil a povstanie potrebovalo pomoc. Plánovaná operácia predpokladala zničenie nepriateľa, pričom hlavný úder viedol cez poľské mesto Krosno-Dukla-Duklianský priesmyk-Prešov. Útok viedli vojaci 1. ukrajinského frontu. Hlavnú ťarchu niesla 38. armáda, ktorej súčasťou bol aj 1.československý armádny zbor. Podľa rozsahu to bola jedna z najväčších vojenských operácií druhej svetovej vojny na Slovensku. Na oboch stranách frontu, ktorý mal šírku 60 kilometrov, stálo 30 divízií. Bolo to 200 tis. vojakov, 500 tankov a samohybných diel a 4-tisíc mínometov. Pôvodné plány ukončiť operáciu do 14 dní a oslobodiť aj Prešov sa nepodarilo splniť. Karpaty bránili ne-

meckí vojaci 18. armády, podporované 75. a 78. pešou divíziou. Bojov sa zúčastnila aj 1. tanková divízia. Bojovú činnosť ovplyvňovalo daždivé jesenné počasie, ktoré neumožňovalo využiť leteckú prevahu. Až 21.9. oslobodili vojaci ZSSR prvú obec na Slovensku, Kalinov.

1.československý armádny zbor výdatne podporovaný 38.armádou ZSSR dobyl Karpatsko-duklianský priesmyk a vstúpil na Slovensko po 6.rokoch neslobody. Tento deň sa za bývalého systému oslavoval ako deň Československej armády. Duklianska operácia oficiálne skončila 28. novembra.

Karpatsko- duklianskou operáciou sa začalo priame oslobodzovanie Slovenska Červenou armádou ZSSR a Československým armádnym zborom. Dnes, keď si pripomíname tieto slávne historické udalosti, od ktorých uplynulo 81.rokov, vzdajme hold vojakom ČA ZSSR a ČS armádneho zboru, ktorý tvorili Slováci a Česi, ktorí chceli čo najrýchlejšie oslobodiť svoju vlasť a ísť domov, padli za svoju vlasť, za slobodu na hraniciach Slovenska. Padlým hrdinom treba dať česť a nech navždy zostanú v pamäti Slovenska. Tradícia bojov na Dukle musí byť zdrojom nášho poznania, chráňme slobodu a demokraciu, za ktorú oni bojovali a umierali. Vojna je to najhoršie, čo môže ľudstvo zažiť. Sloboda nie je dar, ale súčasť našich životov. Doba, v ktorej žijeme, stavia nás čoraz naliehavejšie chrániť mier a zachovať pamäť.

Češť bojovníkom proti fašizmu!

Jaroslav Bulko,
podpredsa ÚR SZPB
Foto: vhu.sk

POZVÁNKY OD KLUBU DŮCHODCOV

Vedenie Klubu dôchodcov mesta Žiar nad Hronom pozýva svojich členov na zájazd dňa 16. 10. 2025 do Poľska - Nowého Targu. Odchod o 04.30 hod. z Ul. M. R. Štefánika pri II. Základnej škole v Žiari nad Hronom.

Zapisovať a vyberať poplatok v sume 10 eur sa bude dňa 07. 10. a 09. 10. 2025 od 13.00 do 16.00 hod. v Klube dôchodcov (budova MsKC) v Žiari nad Hronom, do ktorého je bezbariérový prístup.

Vedenie Klubu dôchodcov mesta Žiar nad Hronom pozýva svojich členov na Kačacie hody, ktoré sa uskutočnia dňa 21. 10. 2025 od 11.00 hod. v reštaurácii Gaudeámus na Ul. Jilemnického v Žiari nad Hronom.

Zapisovať a vyberať poplatok 9 eur sa bude dňa 07. 10. a 09. 10. 2025 od 13.00 do 16.00 hod. v Klube dôchodcov (budova MsKC) v Žiari nad Hronom, do ktorého je bezbariérový prístup.

Štefan Vodnák, vedúci Klubu dôchodcov mesta Žiar nad Hronom

Žiarski karatisti odštartovali sezónu Slovenským pohárom v karate: Ako sa im darilo?

KARATE

Karate sezónu 2025/2026 žiarski karatisti odštartovali prvým kolom Slovenského pohára, pre kategórie 12 až 20-ročných - mladších dorastencov, kadetov, juniorov a starších juniorov, ktoré sa tentokrát konalo v metropole východu - v Košiciach. O prvé body do rebríčka Slovenského pohára prišlo do košíckej hádzanárskej haly zabojovať 417 karatistov z 52 členských klubov Slovenského zväzu karate. Náš karate klub reprezentovalo 18 pretekárov. Jedenásti štartovali v súborných cvičeniach kata a dvanásť v športovom zápase kumite. Pre takmer polovicu výpravy bola sobotná súťaž premiérou v nových kategóriách mladších dorastencov. Napriek tomu sa nám celkovo 8-krát podarilo vystúpiť na stupne víťazov. Z celkového počtu registrovaných klubov sa 36. podarilo získať medailové umiestnenia, a my sme v bodovaní klubov obsadili 10. miesto.

V súborných cvičeniach kata vybojoval jediné medailové umiestnenia náš najúspešnejší katista Adam Hudec, ktorý súťažil v kategóriách 16 až 17-ročných juniorov a v zmiešanej kategórii pre 16 až 20-ročných. Adam našiel premožiteľov v oboch kategóriách až vo finále, domov si tak doniesol dvakrát striebro. Ďalšími katistami, ktorí siahali na medailu, boli Jozef Šípkovský v kadetoch a Nikola Kršiaková v U21, v oboch prípadoch sa napokon z bronzu tešili ich súper.

V športovom zápase kumite novú súťažnú sezónu najúspešnejšie odštartovala Viktória Viglašská, ktorá si v najobsade-

nejšej dievčenskej kategórii mladších dorastencov do 42 kg vybojovala zlato. O ďalšie finále s farbou zlata sa postarala Alexandra Kalamárová v starších juniorkách 18-20 rokov -68 kg. Saška štartovala aj v kategórii OPEN, z ktorej si odniesla bronz.

Vo finále podľahla súperke Olívia Černáková v mladších dorastenkách do 47 kg. Rovnako zo striebra sa tešila talentovaná Viktória Beľová v mladších dorastenkách do 52 kg, ktorá sa stala jedinou žiarskou medailistkou, štartujúcou v novej vekovej kategórii. Medailovú bilanciu sme uzavreli druhým žiarskym bronzom, ktorý vyzápala Radka Kučerová v juniorkách nad 66 kg.

Určite stojí za spomenutie celkový výsledok Michala Kubáša a Silvestra Rajčana, ktorí sa zhodne prebojovali do bojov o bronz. Napriek tomu, že v medailových súbojoch podľahli svojim súperom, obaja začali svoju premiéru v nových vekových kategóriách výbornými športovými výkonmi.

Gratulujeme všetkým našim medailistom k ich prvým bodom do novej súťažnej sezóny Slovenského pohára a ďakujeme za reprezentáciu Mestského športového klubu.

KARATE KLUB MŠK
Foto: KARATE KLUB MŠK

APES FIGHT GYM dokázali urobiť veľkú vec v malom meste

BOJOVÉ ŠPORTY

V piatok 12. septembra 2025 ráno začala v našom žiarskom APES FIGHT GYME veľmi zaujímavá akcia so zameraním na zmiešané bojové športy MMA pod odborným vedením českej legendy Petra „KHRU“ Macháčka z pražského HANUMAN GYMU.

Tento trojdňový seminár pozostával z dvojkoľobých tréningov v trvaní minimálne 2 hodiny a v sobotu večer bol spojený aj s premietaním rôznych ukážok bojových techník, reálnych profi zápasov a na záver večera prebehla analýza s diskusiou zameranou na postojové bojové športy a samotné bojové umenie MMA.

Počas týchto troch dní si účastníci prakticky prešli veľa techník - ako v postoji, tak isto aj v boji na zemi a hlavne na záver každého dňa sa tréner Petr Macháček snažil naučiť bojovníkov aj techniky z mentálnej predzápasovej prípravy, a to konkrétne rôzne dychové a špecifické cvičenia. Seminár sa skončil záverečným vyhodnotením v nedeľu 14. septembra v poobedňajších hodinách.

Na našom seminári sa zúčastnili vo väčšine členovia nášho žiarskeho klubu, ale pricestovali aj účastníci z Čiech a z okolitých miest ako Žarnovica, Handlová, Prievidza a Banská Bystrica. Vedenie a tréneri APES FIGHT GYMU zhodnotili túto akciu jednou vetou, že sme dokázali urobiť veľkú vec v malom meste.

Róbert Mizerák, APES FIGHT GYM
Foto: APES FIGHT GYM

Šakalíci zdolali Vlkov: Starší žiaci oslávili prvé víťazstvo v sezóne

ĽADOVÝ HOKEJ

V sobotu 27. septembra vycestovali starší žiaci do Žiliny, kde sa postavili mladým Vlkom. Kvalitného súpera sa im podarilo zložiť a po štyroch kolách si tak pripísali prvé víťazstvo v aktuálnej sezóne.

Sobota 27.09.2025:
VLCI Žilina - mládež - HK SPORT TREND Žiar nad Hronom 3:6
(2:1, 1:2, 0:3)

Góly: Vanka, Gašparík, Schweigert (Ondruš), Ťahúň (Vanka), Hudec (Ivanič), Vanka (Ondruš)

Zostava: Mesík - Piatrik. Hudec - Ivanič - Vanka, Gašparík - Snopko. Schweigert - Ondruš - Macko, Pažitka - Ťahúň. Molnár - Husák

Mikuláš Mosný, tréner: „Zápas vonku v Žiline bol dosť emotívny, ale väčšinu hry sme dominovali. V útočnej fáze sme boli lepším tímom, aj keď sme prehrávali až do tretej tretiny. Na jej začiatku sme mali ťažké momenty, keď sme boli dlhšie oslabení o dvoch hráčov. Chalani to však ustáli na jednotku, a potom sa zápas začal lámať na našu stranu. Veľká pochvala chlapcom, že to psychicky ustáli, nezlomili sa a išli si po víťazstvo.“

HK SPORT TREND Žiar nad Hronom
Foto: HK SPORT TREND

Podujatie Deti na hokej prilákalo do SLOVALCO arény desiatky záujemcov

ĽADOVÝ HOKEJ

V nedeľu 28. septembra sa v priestoroch žiarskej SLOVALCO arény uskutočnilo celoslovenské podujatie „Deti na hokej“, ktorého cieľom bolo ukázať chlapcom a dievčatám krásu a zábavu tohto dynamického športu. Pod dohľadom skúsených trénerov z nášho klubu si mohli deti vyskúšať prvé korčuľarské kroky či získať základné hokejové zručnosti v priateľskej atmosfére plnej zábavy.

Marek Janík, šéftrener mládeže HK SPORT TREND Žiar nad Hronom: „Tak, ako každý rok, aj tento rok sme sa v spolupráci so Slovenským zväzom ľadového hokeja zúčastnili náborovej akcie s názvom Deti na hokej. Ja osobne mám veľkú radosť, že sa na akcii zúčastnili približne 40 detí, ktorým sme snažili priblížiť, aké zábavné môže byť korčuľovanie. S deťmi sme hrali naháňacky, hokej, ale aj basketbal na ľade. Vyskúšali si aj rôzne dráhy alebo streľbu na reálneho hokejového brankára. Snažíme sa ľadový hokej priblížiť deťom a komunikovať s rodičmi o tom, že tento šport napomáha k všestrannému rozvoju detí a nie je drahý. Naším cieľom je vytvoriť zábavné, a zároveň bezpečné prostredie, v ktorom chcú deti tráviť svoj voľný čas a rozvíjať sa individuálne, ale aj v rámci fungovania v kolektíve.“

HK SPORT TREND Žiar nad Hronom
Foto: HK SPORT TREND

Žiarski cyklisti získali na domácich šampionátoch 12 cenných kovov

CYKLISTIKA

V sezóne 2025 sme súťažili v cestnej, horskej a dráhovej cyklistike. Naším mladým talentom sa v prebiehajúcej sezóne podarilo získať na domácich šampionátoch spolu 12 cenných kovov. Ešte nás v závere novembra čaká šampionát v cyklokrose.

Najviac medailí sa podarilo získať staršiemu žiakovi A. Jelžovi, ktorý ukazuje svoj talent a potenciál do budúcnosti. Vybojoval jeden titul Majstra SR v stíhacích

pretekoch jednotlivcov na dráhovom šampionáte na velodróme v Prešove. K tomu pridal striebro z bodovacích pretekov a stíhacích pretekov družstiev. Tiež pridal bronz v omniu. Na domácom cestnom šampionáte v Púchove pridal striebro v časovke jednotlivcov a po celodennom úniku aj striebro v cestných pretekoch jednotlivcov. Spolu získal zatiaľ tento rok 6 cenných kovov.

Striebro pre kadeta a Majsterka Slovenska v disciplíne short track

Kadet T. Molota na dráhovom šampionáte zabojoval a tento rok získal striebro v Scratchi a striebro v stíhacích pretekoch družstiev. Tiež pridal bronz v stíhacích pretekoch jednotlivcov. Spolu si odváža z dráhového šampionátu 3 cenné kovy. Žiačka N. Klimentová bola úspešná na horských bicykloch, kde na domácom šampionáte v lyžiarskom stredisku Drozdovo vybojovala svoj prvý titul majsterky Slovenska v disciplíne short track.

Pridala aj bronz v cross country. Zatiaľ má v zbierke 2 cenné kovy.

Žiačka A. Peszekiová vybojovala striebro na Majstrovstvách Slovenska v časovke jednotlivcov v Púchove. Tiež pridal striebro v cestných pretekoch jednotlivcov. Tiež dvakrát štvrté miesto v horských bicykloch v Drozdove v cross country a short track.

Celkové hodnotenie Slovenského pohára

V celkovom hodnotení Slovenského pohára v cestnej cyklistike pre rok 2025

v kategórii žiačok získala A. Peszekiová 3. miesto. Starší žiak A. Jelža skončil v dlhodobej súťaži Slovenského pohára na konečnom 2. mieste. Na konci novembra nás čaká vyvrcholenie cyklokrosovej sezóny Majstrovstvami Slovenska v Trnave, kde sa pokúsime pridať ďalšie cenné kovy.

Nicolas Jelža,
MŠK CK Žiar nad Hronom
Foto: MŠK CK Žiar nad Hronom

Mikuláš Mosný: K brankárom pristupujem individuálne. Zameriavam sa na to, aby boli v bráne čo najúčinnnejší

LADOVÝ HOKEJ

Brankári z mládežníckeho hokejového klubu SPORT TREND Žiar nad Hronom majú okrem pravidelných tréningov svojich družstiev aj vlastný tréningový čas, ktorý je vyhradený iba pre nich. Počas neho všetci spoločne zdokonaľujú svoje brankárske umenie pod taktovkou trénera Mikuláša Mosného. Ten má pre nich pripravený kvalitný tréningový plán a samotná príprava je prispôbená nielen vekovej kategórii, ale aj výkonnosti jednotlivých brankárov. K brankárom pristupuje individuálne, pomáha rozvíjať ich silné stránky a zameriava sa na odstránenie nedostatkov.

Prinášame vám rozhovor s trénerom Mosným, kde sa o ich tréningovom procese dozvieme viac.

Ako prebiehajú tréningy brankárov a na čo konkrétne sa v nich zameriavate?

Tréningy brankárov v hokeji sú špecificky zamerané na rozvoj schopností, ktoré sú nevyhnutné pre ich jedinečnú pozíciu na ľade. Na rozdiel od hráčov v poli, brankári potrebujú výbušnosť, reflexy, výborný prehľad o hre a techniku pohybu v bránkovisku. Každý brankár má vlastné stanovisko, aby sme zlepšili jeho aktívny tréningový čas.

Kto sa takýchto tréningov zúčastňuje?

Tréningu sa zúčastňujú všetky kategórie od 1.-3. až po juniorku, čo trochu sťažuje nastavenie tréningu tak, aby mal hlavu aj päť. Vzhľadom na veľkú vekovú

vý rozdiel sa totiž treba zameriavať na rôzne potreby brankárov, podľa ich veku a kategórie.

Akým prínosom pre brankárov sú takéto spoločné tréningy?

Brankársky tréning je zameraný výlučne na brankárov a ich špecifické potreby, takže hráči sa im musia prispôbiť, aby sa mohli zdokonaľovať. Je to rozdiel oproti bežnému tréningu, kde brankári reagujú na hráčov podľa cvičení. Na brankárskom tréningu sú však cvičenia nastavené priamo pre nich.

Čo je v príprave brankára najdôležitejšie?

V príprave brankára je najdôležitejšia rovnováha medzi technikou, fyzickou kondíciou a mentálnou odolnosťou. Brankár musí byť výbušný, rýchly, mať perfektné postavenie v bránke a vedieť

čítať hru. Zároveň musí byť mentálne silný – nesmie ho rozhodit gól, chyba ani tlak. Každý tréning je o detailoch – správny pohyb, dobrý timing, kontrola dorážok. Brankár nie je iba ten, kto chytá puky, je to opora tímu, ktorá musí byť pripravená na každú situáciu.

Moje mentálne nastavenie ako trénera je také, že sa nesnažím z brankárov robiť strojovú výrobu. Zameriavam sa na to, čo im individuálne vyhovuje, aby boli čo najúčinnnejší. Základom hokeja je predsa dostať čo najmenej gólov – iba tak môže byť tím úspešný.

Spoluprácu si pochvaľujú rodičia aj brankári

Spoločnú prípravu oceňuje aj Mária Nárožná, ktorá navštevuje brankárske tréningy so svojim synom Adamkom.

Ten patrí medzi najmladších gólmánov v klube a na tejto pozícii sa doslova našiel. „Ako rodič vnímam tieto tréningy pozitívne a považujem ich za dôležité. S odstupom času vidím veľký posun a zlepšenie jeho zručností. Veci, ktoré sa naučí na brankárskom tréningu, následne trénuje aj vo svojej kategórii HP 2-3 a využíva to naplno aj v zápasoch,“ hovorí Mária a dodáva, že veľkým pozitívom tréningov je aj prítomnosť ďalších brankárov. „Keď Adamko vidí, ako na tréningoch drillujú a makajú aj chalani z iných kategórií, posúva ho to vpred.“

Prístup trénera Mosného vyzdvihol aj juniorský brankár Samuel Štrbík, ktorý s ním v minulosti absolvoval viacero brankárskych kempov. Aj keď ho už v súčasnosti netrénuje, na spoluprácu s ním spomína veľmi rád.

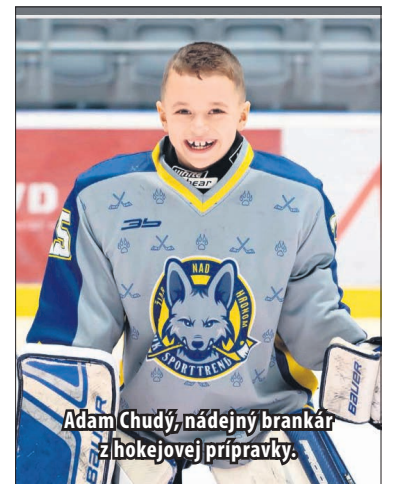

Juniorský brankár Samuel Štrbík.

„Je to typ trénera, ktorý s nami robil národné ukážky. Pre brankára je dosť potrebné, aby videl správny pohyb a koordináciu tela v bráne. Potom si všetky tie veci aj lepšie uvedomí.“

Okrem spolupráce na klubovej úrovni vo Zvolene a Žiari nad Hronom spolu absolvovali aj brankársky kemp vo Veľkom Krtíši, kde sa zameriavali na výbušnosť a korčuľovanie. „Veľmi oceňujem jeho individuálny prístup, ktorý má ku každému brankárovi zvlášť. Má zaujímavý štýl tréningu a vie, čo robí,“ dodáva Samuel na záver.

HK SPORT TREND Žiar nad Hronom
Foto: Archív klubu.

Adam Chudý, nádejný brankár z hokejovej prípravy.